

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล

(Individual Study)

เรื่อง ปัญหาการทำประมงของไทยในประเทศไทยในอดีตและปัจจุบัน

The Problem of Thai Fishery Activities in Indonesia

จัดทำโดย นายชุมเจตน์ กาญจนกุล

รหัส 4051

หลักสูตรนักบริหารการท่องเที่ยว รุ่นที่ 4 ปี 2555

สถาบันการต่างประเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

บุน.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร
นักบริหารการทุต ของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต เพญศักดิ์ ชลารักษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชิต จิตเตสี)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย กึกผล)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จในการจัดการทรัพยากรีดมีประมงในอ่าวไทยเนื่องจากไม่สามารถควบคุมจำนวนเรือประมงให้มีปริมาณเหมาะสมกับศักยภาพการผลิตของทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวไทย ทำให้มีการทำการประมงเกินกว่ากำลังการผลิตของสัตว์น้ำ (Over fishing) และมีผลต่อเนื่องทำให้เกิดความเสื่อมโภรมของทรัพยากระยะ (Stock depletion) ไม่สามารถจัดการทรัพยากรีดมีประมงให้สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีของการจัดการทรัพยากรีดมีประมงของอ่าวฯ ขึ้นไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการทำประมง ดังนั้นเรือประมงของไทยจึงต้องไปทำการประมงในน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยในโคนีเชีย

ประเทศไทยโคนีเชียเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่ม ASEAN มีถักษณะทางภาคเป็นรัฐหนึ่ง เกาะ ซึ่งมีเกาะต่างๆ มากกว่า 17,500 เกาะ มีอาณาเขตต้นน้ำภายในเป็นพื้นที่ที่ต้องทะเล็กว้างใหญ่ ไฟศาลา มีทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลมากมาก ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แต่มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ ไม่มาก เนื่องจากเทคโนโลยีทางด้านการจับสัตว์น้ำยังไม่มีความก้าวหน้า ส่วนใหญ่จะเป็นการจับสัตว์น้ำโดยชาวประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก จึงเป็นโอกาสสำหรับเรือประมงต่างชาติที่มีเทคโนโลยีทางการประมง ได้เข้ามาทำการประมงในน่านน้ำอินโコンีเชีย ซึ่งเรือประมงต่างชาติเหล่านี้ประกอบด้วย เรือประมง จากประเทศอสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี ไทย จีน และเวียดนาม

กระทรวงกิจการทางทะเลและประมงอินโコンีเชียได้ออกกฎหมายใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการชาวต่างชาติจะต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการชาวอินโコンีเชีย ในการทำธุรกิจประมงแบบครบวงจร โดยเริ่มแรกจะต้องมีโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ ในประเทศไทยโคนีเชียเสียก่อน จึงจะขอใบอนุญาตน้ำเรือประมงจากต่างประเทศ เข้ามายield การประมงในน่านน้ำ อินโコンีเชียได้เรือประมงที่นำเข้ามานั้นจะต้องเปลี่ยนสัญชาติเป็นเรืออินโコンีเชีย ลูกเรือ จะต้องเป็นชาวอินโコンีเชียอย่างน้อย 70 เปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้ควบคุมเรือ และซ่างเครื่องเรือ เป็นคนไทยด้วย รวมทั้งสัตว์น้ำที่จับได้นั้นจะต้องนำเข้าฝั่งที่ท่าเรือในประเทศไทยโคนีเชียเสียก่อน จึงจะสามารถนำออกไปขายยังต่างประเทศได้

ซึ่งการเปลี่ยนนโยบายและการออกกฎหมายประมงใหม่นี้มีผลกระทบต่อการทำการประมงของผู้ประกอบการประมงไทยในประเทศไทยโคนีเชีย เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาก เรือประมงของไทยส่วนใหญ่จะมาทำการประมงในน่านน้ำอินโكونีเชียโดยการซื้อใบอนุญาตทำการประมง และเมื่อขับสัตว์น้ำได้แล้วก็จะนำไปเรือแม่เพื่อนำสัตว์น้ำที่จับได้กลับไปประเทศไทย แต่ปัจจุบันนี้ไม่สามารถจะทำเช่นเดิมได้อีกด้วย ไม่ผลทำให้เรือประมงไทยที่ทำการประมงในน่านน้ำอินโคอนีเชียไม่

จำนวนลดลงเป็นอย่างมาก ทำให้ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในประเทศไทย รวมทั้งตลาดสัตว์น้ำของประเทศไทย ซึ่งมีการประเมินผลการว่า สัตว์น้ำที่ซื้อขายในท้องตลาดของประเทศไทยนั้นมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์เป็นสัตว์น้ำที่จับได้จากน่านน้ำประเทศไทย โคนีเชียร์ยังเห็นว่าในปัจจุบันน้ำอินโคนีเชียร์จึงควรเป็นศูนย์กลางเรื่องประมงไทย

แต่ในทางปฏิบัติ การเข้าไปดำเนินการในน่านน้ำอินโคนีเชียร์ยังต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย ทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในฝ่ายไทย โดยชาวประมงไทยมักเข้าไปลักลอบทำการประมงในน่านน้ำอินโคนีเชียร์อย่างผิดกฎหมายซึ่งถูกจับกุมหลายครั้ง อีกทั้งยังฝ่าฝืนกฎหมายเบี้ยบค่าต่าง ๆ รวมทั้งขังกีดปัญหาขัดแย้งกับประมงท้องถิ่นของอินโคนีเชียร์ ส่วนปัญหาที่เกิดจากฝ่ายอินโคนีเชียร์นั้นเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบที่ดึงขึ้นเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยตน ส่งผลทำให้ต้นทุนการทำประมงของผู้ประกอบการชาวไทยสูงขึ้น นอกจากราคาอินโคนีเชียร์ขาดความพร้อมในด้านสาธารณูปโภคและปัจจัยพื้นฐานต่อการร่วมทุนระหว่างผู้ประกอบการชาวไทยและอินโคนีเชียร์ ทำให้ในปัจจุบัน การดำเนินการดังกล่าวซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้อีกต่อไปในระยะยาว

จากการศึกษาพบว่า รัฐบาลไทยและอินโコンีเชียร์ควรเร่งดำเนินการให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือประมงระหว่างไทยและอินโคนีเชียร์ เมื่อจาก MOU ฉบับเดิมได้สิ้นสุดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งประเด็นที่ไม่สามารถตกลงกันได้ใน MOU นั้นเป็นประเด็นที่ฝ่ายอินโคนีเชียร์ต้องการให้ฝ่ายไทยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดส่งสู่ก្នុងเรือบนเรือประมงของไทย กลับคืนสู่ประเทศไทยเอง ในกรณีที่เรือประมงดังกล่าวทำการประมงโดยผิดกฎหมายประมงในน่านน้ำอินโكونีเชียร์ เพราะสู่ก្នុងเรือบนเรือประมงไทยนั้นมีทั้งคนไทยและคนต่างชาติ รวมทั้งประเด็นการคุ้มครองอาชญากรรมของลูกเรือประมงบนเรือประมงไทยด้วย

นอกจากนั้นในการดำเนินการประมงในน่านน้ำอินโคอนีเชียร์นั้น ผู้ประกอบการชาวไทยควรมีมาตรการควบคุมสูงเรื่องให้อ้อยในระบบที่มี ไม่สร้างปัญหาให้กับชาวประมงพื้นบ้าน ซึ่งจะเป็นสาเหตุของการต่อต้านเรือประมงไทย รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของกฎหมายอย่างเคร่งครัด เมื่อจึงเป็นการทำการประมงในเขตพื้นที่น้ำที่มีความแตกต่างในทั้งในด้านขนาดธรรมเนียม และประเภท ตลอดจนสถานที่ที่มีความแตกต่างกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ลูกเรือและเจ้าหน้าที่ประจำเรือต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย โคนีเชียร์ให้ได้

รัฐบาลควรมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนของไทยไปลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องทางการประมงที่ประเทศไทย โคนีเชียร์ อาทิ ห้องเย็น โรงงาน ฯลฯ เพื่อร่วมรับกันเรือประมงไทยซึ่งจะเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นเรือประมงอินโคอนีเชียร์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องทางด้านเงินและทางด้านเอกสาร

เนื่องจากประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายอยู่เสมอ รัฐบาลควรศึกษาและรีบแนะนำให้ความกระจัดในทุกด้านแก่ผู้ประกอบการชาวไทย รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านการเงินในเบื้องต้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการเพื่อลุ้นในอนาคตได้โดยเรียบ

อย่างไรก็ตามเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภูมิภาค รัฐบาลและเอกชน ควรร่วมกันเตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ทางด้านการประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้ภูมิภาค ASEAN สวัสดิการและสุขอนามัยของแรงงานประมงทั้งลูกเรือประมง และแรงงานในอุตสาหกรรมประมง อย่างครบวงจร

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าเพื่อได้เข้าศึกษาอบรมในหลักสูตรนักบริหารการทุต รุ่นที่ 4 ครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางสาวสุพัตรา ชนเสนีวัฒน์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสุกชัย นาณพันทอง รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายชิต คำรงศักดิ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายนิติ สุธีมีหักษุล รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายชนาธิป อุปัตติสุกุล เอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา

ผลการศึกษาฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการช่วยเหลือสนับสนุนจาก นายประเสริฐ คงพร ประธานา นักวิชาการประจำ กรมประจำ และนาทิกήราช อันเงินทาก นักวิชาการสหกิจ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เจ้าหน้าที่ที่จัดการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการทุต รุ่นที่ 4 สถาบันการค่าประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการค่าประเทศ รวมทั้งเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ และกำลังใจจากครอบครัวของข้าพเจ้า

ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้การศึกษารั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดี เกิดจากการตรวจสอบ ให้ คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ของอาจารย์ทั้งสามท่านคือ เอกอัครราชทูต เพียงศักดิ์ ชลารักษ์, รศ. ดร. ชิต จิตเตสี และ พศ.ดร. อรทัย กีกผล ซึ่งข้าพเจ้าขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	๔
กิตติกรรมประกาศ	๘
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๑๒
บทที่ ๑ บทนำ	๑
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๔
1.3 ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา ระเบียบวิธีการศึกษา	๔
1.4 ประโยชน์ของการศึกษา	๕
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
2.1 แนวคิดทฤษฎี	๖
2.1.1 พื้นฐานการผลิตทางการประมง	๖
2.1.2 ผลผลิตคุณภาพสูงสุดแบบเสรี	๘
2.1.3 ผลผลิตสูงสุดทางเศรษฐศาสตร์	๙
2.1.4 ผลผลิตสูงสุดอย่างยั่งยืน	๙
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๐
2.2.1 ข้อมูลด้านการประมงของอินโดนีเซีย	๑๐
2.2.2 นโยบายประมง และกฎหมายประมงของอินโดนีเซีย	๑๓
2.2.3 ปัญหาการทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโดนีเซีย	๑๕
2.3 สรุปกรอบแนวคิด	๑๖
บทที่ ๓ ผลการศึกษา	๑๘
3.1 การทำประมงของไทยในน่านน้ำต่างประเทศ	๑๘
3.2 การทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโดนีเซีย	๒๓
3.3 ผลกระทบต่อการทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโดนีเซีย	๒๗
3.4 ปัญหาในการทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย	๓๐
3.5 การปรับตัวของผู้ประกอบการประมงไทย	๓๑
3.6 บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding - MOU)	๓๒

บทที่ ๔ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	35
4.1 สรุปผลการพิจารณา	35
4.2 ข้อเสนอแนะ	36
4.2.1 การทำการประมงในน่านน้ำอื่น	36
4.2.2 การทำการประมงในน่านน้ำอินโดネเซีย	36
บรรณานุกรม	38
ภาคผนวก	40
ก. Record of Discussions The Eighth Meeting of Joint Commission Sub-committee on Fisheries Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia	41
ก. Memorandum of Understanding between the Government of the Republic of Indonesia and the Government of the Kingdom of Thailand on Fisheries Cooperation	45
ประวัติผู้เขียน	53

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	แสดงแหล่งที่มาการประเมินประเภทต่าง ๆ	11
ตารางที่ 2	แสดงผลขับสัตว์น้ำ 10 อันดับแรกของโลก	12
ตารางที่ 3	แสดงผลขับสัตว์น้ำ ของประเทศไทยก่อนอาเซียน	13
ตารางที่ 4	แสดงจุดตรวจสอบและหรือทำเขื่นปลาในเขตเศรษฐกิจจำเพาะอินโดนีเซีย	26

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	อาณาเขตประเทศไทยในโคนีเชียเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน	2
ภาพที่ 2	แสดงรูปแบบการจัดการในบริเวณพื้นที่ต่างๆ ในน่านน้ำอินโコンีเชีย	2
ภาพที่ 3	แสดงจุดดุลยภาพทางธรรมชาติ	7
ภาพที่ 4	แสดงจุดผลผลิตสูงสุดแบบเสรี	8
ภาพที่ 5	แสดงจุดผลผลิตสูงสุดอย่างชั่วขึ้น	10
ภาพที่ 6	แสดงกรอบแนวคิดทางการศึกษา	17
ภาพที่ 7	แสดงแผนที่จุดตรวจสอบและหรือท่าขึ้นปลาที่กำหนดในเขต เศรษฐกิจจำเพาะของอินโコンีเชียบริเวณทะเลอาฟูร่า	26

ภาพที่ 1 อาณาเขตประเทศไทยในโคนีเชียเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการจัดการในบริเวณพื้นที่ต่างๆ ในน่านน้ำอินโคอนีเชีย ภาพที่ 3 แสดงจุดดุลยภาพทางธรรมชาติ ภาพที่ 4 แสดงจุดผลผลิตสูงสุดแบบเสรี ภาพที่ 5 แสดงจุดผลผลิตสูงสุดอย่างชั่วขึ้น ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดทางการศึกษา ภาพที่ 7 แสดงแผนที่จุดตรวจสอบและหรือท่าขึ้นปลาที่กำหนดในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอินโคอนีเชียบริเวณทะเลอาฟูร่า

ภาพที่ 1 อาณาเขตประเทศไทยในโคนีเชียเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการจัดการในบริเวณพื้นที่ต่างๆ ในน่านน้ำอินโคอนีเชีย ภาพที่ 3 แสดงจุดดุลยภาพทางธรรมชาติ ภาพที่ 4 แสดงจุดผลผลิตสูงสุดแบบเสรี ภาพที่ 5 แสดงจุดผลผลิตสูงสุดอย่างชั่วขึ้น ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดทางการศึกษา ภาพที่ 7 แสดงแผนที่จุดตรวจสอบและหรือท่าขึ้นปลาที่กำหนดในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอินโคอนีเชียบริเวณทะเลอาฟูร่า

บทที่ 1

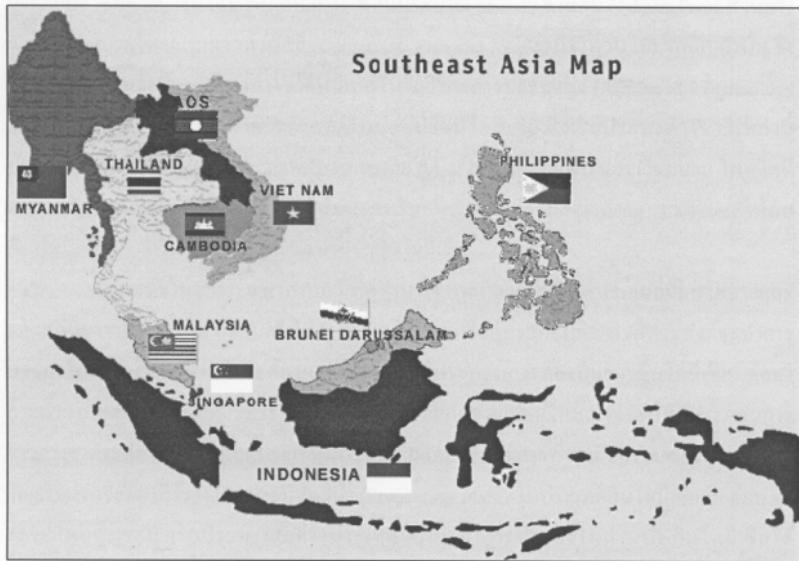
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

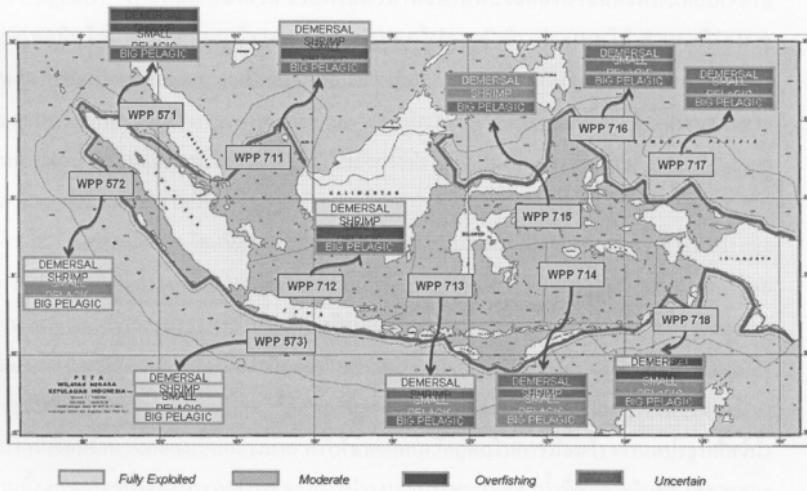
ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มอาเซียน (ASEAN) มีลักษณะทางกายภาพเป็นรัฐหมู่เกาะ (Archipelago State) ตามอนุสัญญากฎหมายระหว่างประเทศ (UNCLOS 1982 – UN Convention on the Law of the Sea, 1982) กำหนดให้ รัฐหมู่เกาะสามารถกำหนดเขตเศรษฐกิจทางทะเล (Exclusive Economic Zone - EEZ) โดยรอบเกาะทั้งหมด ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเกาะต่าง ๆ มากกว่า 17,500 เกาะ มีอาณาเขตน่านน้ำภายใน (Internal Waters) เป็นพื้นที่ที่ห้องทะเลกว้างใหญ่ ไฟศาล มีทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่มีชีวิต (Living Natural Marine Resources) และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่ไม่มีชีวิต (Non – Living Natural Marine Resources) ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่มีชีวิตนั้นจะเป็นสัตว์น้ำประเพณีต่าง ๆ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ปะการัง สาหร่ายทะเล เป็นต้น ส่วนทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่ไม่มีชีวิต ก็จะประกอบด้วย แร่ธาตุต่าง ๆ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก และมีความหลากหลายทางชีวภาพ (Biological Diversity) สูง ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพเหล่านี้ถือเป็นพื้นฐาน และวัตถุคุณ (Raw Material) ในการนำมาใช้ประโยชน์ (Exploitation) เพื่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย

น่านน้ำของประเทศไทยเป็นน้ำที่มีทรัพยากรสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงเป็นอย่างมาก ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการใช้ประโยชน์จากการลоваด้วยวิธีที่ไม่ยั่งยืน เนื่องจากเทคโนโลยีทางด้านการจับสัตว์น้ำบางส่วนไม่มีความก้าวหน้า ส่วนใหญ่จะเป็นการจับสัตว์น้ำโดยใช้วิธีประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก (Small Scale Fisheries) ซึ่งประกอบอาชีพประมงแบบยั่งยืน (Sustainable Fisheries) คือการออกเรือไปทำการประมงแบบไปทัวร์เบินกลับ และใช้วิธีประมงขนาดเล็ก มีเครื่องยนต์ขนาดเล็ก และจับสัตว์น้ำได้ในปริมาณไม่นักนัก ซึ่งการประมงลักษณะดังกล่าวถือว่าเป็นการทำประมงอย่างยั่งยืน (Sustainable Fisheries)

ภาพที่ 1 แสดงอาณาเขตประเทกอินโดนีเซียเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการจัดการในบริเวณพื้นที่ค้างๆ ในน่านน้ำอินโดนีเซีย

จากจำนวนประชากรอินโดนีเซียทั้งประเทศ 240 ล้านคนนั้น มีการประมาณการว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพชาวประมงขนาดเล็กทั่วประเทศมีประมาณ 35 – 40 ล้านคน (Jakarta Post) ส่วนการทำประมงขนาดใหญ่แบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Fisheries Scale) มีจำนวนไม่นักนัก ดังนั้น จึงเป็นโอกาสสำหรับเรือประมงต่างชาติที่มีเทคโนโลยีทางการประมงสูง (Advanced Technology Fishing Boat) ได้เข้ามาริบการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย ซึ่งเรือประมงต่างชาติเหล่านี้ประกอบด้วย เรือประมง จากประเทศไทยเรือญี่ปุ่น เกาหลี ไทย จีน และเวียดนาม ในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลอินโดนีเซียได้ปิดให้มีสัมปทานในอนุญาตทำประมง (Fishing Licenses) ให้กับเรือประมงต่างชาติทำการประมงในเขตน่านน้ำอินโดนีเซีย

จนกระทั่งในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลอินโดนีเซียได้ปรับเปลี่ยนนโยบายและออกกฎหมายประมงใหม่ กำหนดให้เรือประมงต่างชาติหรือผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียจะต้องมาร่วมทุน กับผู้ประกอบการท้องถิ่นชาวอินโดนีเซีย ค่อนข้างทวงกิจการทางทะเลและประมงอินโดนีเซียได้ ออกกฎหมายใหม่ กำหนดให้ผู้ประกอบการชาวต่างชาติจะต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการชาวอินโดนีเซีย ในการทำธุรกิจประมงแบบครบวงจร โดยเริ่มแรกจะต้องมีโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ (Processing Plant) ในประเทศไทยอินโดนีเซียเสียก่อน จึงจะขอใบอนุญาตนำเรือประมงจากต่างประเทศ เข้ามาริบการประมงในน่านน้ำ อินโดนีเซียได้เรือประมงที่นำเข้ามานั้นจะต้องเปลี่ยนสัญชาติเป็นเรืออินโดนีเซีย ลูกเรือ (Fishing Boat Crews) จะต้องเป็นชาวอินโดนีเซียอย่างน้อย 70 เปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้ควบคุมเรือ (Captain) และช่างเครื่องเรือ (Engineer) เป็นคนต่างชาติได้ รวมทั้งสัตว์น้ำที่จับได้นั้นจะต้องนำเข้าฝั่งที่ต่าเทียนเรือในประเทศไทยอินโดนีเซียเสียก่อน จึงจะสามารถนำออกไปขายยังต่างประเทศได้ สาเหตุที่รัฐบาลอินโดนีเซียกำหนดมาตรการดังกล่าวอุดม เป็นของจาก รัฐบาลอินโดนีเซียต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงอย่างครบวงจร หันการจับสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ ตลอดจนการขายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำไปยังต่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มมูลค่า (Value Added) สัตว์น้ำของประเทศไทยอินโดนีเซีย

ซึ่งการเปลี่ยนนโยบายและการออกกฎหมายประมงใหม่นี้ส่งผลกระทบต่อการทำการประมงของผู้ประกอบการประมงไทยในประเทศไทยอินโดนีเซีย เมื่อจากในอดีตที่ผ่านมา เรือประมงของไทยส่วนใหญ่จะมาทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียโดยการซื้อใบอนุญาตทำการประมง (Fisheries Licenses) และเมื่อจับสัตว์น้ำได้แล้วก็จะนำใส่เรือแม่เพื่อนำสัตว์น้ำที่จับได้กลับไปประเทศไทย แต่ปัจจุบันนี้ไม่สามารถจะทำเช่นเดิมได้อีกด้วยไป ส่งผลให้เรือประมงไทยที่ทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียทำงานคล่องเป็นอย่างมาก ทำให้ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการป้อนโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ รวมทั้งตลาดสัตว์น้ำของประเทศไทย จากการประมาณการพบว่า สัตว์น้ำที่ซื้อขายในห้องตลาดของ

ประเทศไทยนั้นมากกว่า 50 เบอร์เซ็นต์เป็นสัดวันที่ทั้งได้จากน่าน้ำประเทศไทยในโคนีเชีย

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การอุกฤษณาฯ ประเมินใหม่ และระบุข้อใหม่ ๆ ของรัฐบาลอินโดนีเซียที่มีผลกระทบต่อการทำประมงของไทยในอินโดนีเซีย

1.2.2 เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการทำประมงของไทยในอินโดนีเซียทั้งระยะสั้นและระยะยาว

1.3 ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา ระเบียบวิธีการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตการศึกษา การทำประมงของไทยในประเทศไทยในประเทศไทยในโคนีเชีย จะมุ่งเน้นศึกษาในด้านนโยบายประมง กฏหมายประมง กฎหมายเบื้องต้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมงของประเทศไทย อินโดนีเซีย และปัญหาการทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโดนีเซีย โดยพิจารณาจากสถานการณ์ทางการประมงที่ผ่านมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปริมาณทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจทางการประมงของไทยสามารถเข้าไปการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียโดยถูกต้องตามกฎหมายของอินโดนีเซีย

1.3.2 วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา จะทำการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งการรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ด้วยหลักพิจารณาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลที่ดูแล้ว (Secondary Data) โดยการศึกษาเอกสารรายละเอียดต่าง ๆ เช่น เอกสารทางราชการ กฏหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมงและทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของประเทศไทย อินโดนีเซีย และไทย นอกจากนี้ยังศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ บทวิเคราะห์ งานวิจัย สถิติจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน รวมถึงองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) นำหลักการทางทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมงและทางเศรษฐศาสตร์ มาวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนความเป็นไปได้ในการเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ของทางการอินโดนีเซีย ตอบสนองอุปสงค์ของความต้องการภายในประเทศไทย และอุปทานการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืนของทั้งสองประเทศ

3) นำผลการวิเคราะห์ที่มาประเมินความพร้อมของประเทศไทยทั้งภาครัฐ และผู้ประกอบธุรกิจการประมงเพื่อลุ้นทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย ตลอดจนวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของนโยบาย กฏหมาย ตลอดจนระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในอนาคต ของอินโดนีเซียที่จะ

ส่งผลต่อการลงทุนทำประมงของประเทศไทย

4) เสนอแนะแนวทางของประเทศไทยในการดำเนินการ เจรจา การมีส่วนร่วม รวมทั้ง การแก้ไขกฎหมายการประมงของไทยในประเทศอื่นโดยเชิง

1.4 ประโยชน์ของการศึกษา

ได้รับทราบข้อมูลการทำประมงของไทยในประเทศอื่นโดยเชิง ข้อมูลด้านนโยบาย ประมาณของอินโดนีเซีย ข้อมูลด้านกฎหมายประมงและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของการค้าประมงในอินโดนีเซีย รวมทั้งข้อมูลปัญหาการทำประมงไทยในอินโดนีเซีย เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการทำประมงของไทยในประเทศอื่นโดยเชิง

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ ล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากร ประมงในหลายด้านสามารถแสดงให้เห็นต่อไปนี้คือ

2.1.1 พื้นที่ขันการผลิตทางการประมง (The Production Function in a Fishery)

พื้นที่ขันการผลิตทางการประมง หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงแรงทำการ ประมง (Fishing Effort) หรือปัจจัยสำคัญที่ทำการประมงที่ใช้กับปริมาณสัตว์น้ำที่ขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับ การเกิดขึ้นใหม่ทางด้านชีวิทยาของสต็อกสัตว์น้ำ ซึ่งถ้าหากสัตว์น้ำเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้ถูกจับ มาใช้ประโยชน์จะขยายปริมาณมากขึ้น ทั้งจำนวน ปริมาณ และน้ำหนัก จนกระทั่งถึงจุดหนึ่ง ปริมาณของสัตว์น้ำจะมีจำนวนคงที่ ขนาดของประชากรสัตว์น้ำ จะคุณเรียกว่า “ขนาดคุณภาพทาง ธรรมชาติ” (Natural Equilibrium Size)

ความเสื่อมของน้ำ อุณหภูมิที่แตกต่างกัน จำนวน และนิสัยการกินอาหารของสัตว์ น้ำทางชนิด ปริมาณของแร่ธาตุต่างๆ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ขนาดคุณภาพทางธรรมชาติของ สัตว์น้ำต่างกัน ปริมาณการเพิ่มขึ้นของสัตว์น้ำจะแตกต่างกันตามไปด้วย ในกรณีกระหงที่เกี่ยวกับ อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสัตว์น้ำ มีองค์ประกอบสามคัญ 3 อย่างด้วยกันคือ

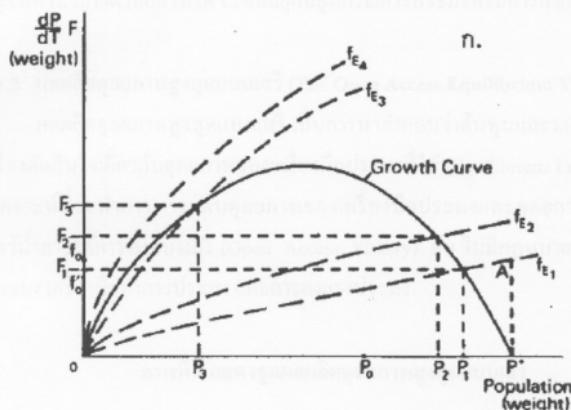
1) จำนวนสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นใหม่ (Recruitments) น้ำหนักสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้นที่ สามารถจับได้ในระยะเวลาที่กำหนด

2) การเจริญเติบโต (Growth) ของสัตว์น้ำแต่ละชนิด และน้ำหนัก ที่เพิ่มขึ้นในแต่ ละด้วยของสัตว์น้ำในจำนวนประชากรสัตว์น้ำคงเดิมในระยะเวลาหนึ่ง

3) การตายตามธรรมชาติ (Natural Mortality) น้ำหนักของสัตว์น้ำที่ลดลงหรือ หายไปเนื่องจากการตายของสัตว์น้ำตามธรรมชาติในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งระยะเวลาในเชิง ระยะเวลาหนึ่งปี จำนวนสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นใหม่ และน้ำหนักของสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้นแต่ละด้วยจะทำให้ สต็อกหรือปริมาณของสัตว์น้ำมีขนาดใหญ่ขึ้นในขณะที่การตายมีอัตราลดน้อยลง จากภาพที่ 3 แกน นอนแทนประชากรของสัตว์น้ำ (น้ำหนัก) และแกนตั้งแทนอัตราการเพิ่มขึ้นของสัตว์น้ำ (น้ำหนัก) ถ้าหากสัตว์น้ำเพิ่มจำนวนมากขึ้น คือ เกิดใหม่มากขึ้น พร้อมทั้งสัตว์น้ำแต่ละตัวที่มีความ เจริญเติบโตมากขึ้นแล้ว ผลของการเพิ่มขึ้นของปริมาณสัตว์น้ำในช่วงนี้จะมากกว่าการตายตาม ธรรมชาติ จะทำให้สต็อกของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำในช่วงนี้จะเพิ่มขึ้น

และในช่วงกลาง อัตราการเจริญเติบโตจะลดลง แต่ก็ยังเป็นบวกอยู่ จึงทำให้ประชากรของสัตว์น้ำ ยังเพิ่มอยู่ และจะยังเพิ่มจนกระทั่งถึงจุดหนึ่งที่อัตราการเพิ่มขึ้นทั้งที่เกิดขึ้นใหม่และการเจริญเติบโต ของสัตว์น้ำแต่ละตัวเท่ากันอัตราการตายทางธรรมชาติพอดี ในช่วงนี้การเจริญเติบโตของสัตว์ก่อของ สัตว์น้ำจะคงที่ และจะทำให้อัตราการเพิ่มของปริมาณสัตว์น้ำเท่ากับศูนย์

ภาพที่ 3 แสดงจุดดุลยภาพทางธรรมชาติ

เมื่อคนเริ่มลงมือทำการประมง นั่นหมายถึงจุดดุลยภาพทางธรรมชาติของ ประชากรสัตว์น้ำจะถูกเบี่ยงเบนແเปลງ และจะทำให้เกิดจุดดุลยภาพใหม่ขึ้น ซึ่งจุดดุลยภาพใหม่นี้ อัตรา การเพิ่มขึ้นจะเท่ากับอัตราการตายพอดี การจับสัตว์น้ำหรือการตายของสัตว์น้ำจะเป็นฟังก์ชันของ

1) จำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์การประมงหรือการลงแรงประมง (Fishing Effort)

2) ขนาดหรือปริมาณสัตว์น้ำที่มีอยู่ (Size of the Stock) สำหรับขนาดของปริมาณ สัตว์น้ำที่กำหนดให้ ถ้ามีการลงแรงประมงมากขึ้นแล้ว จะทำให้ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้มีปริมาณ มากขึ้น และถ้าหากว่า กำหนดจำนวนการลงแรงประมงไว้จำนวนเท่ากัน จำนวนหนึ่งแล้ว ปริมาณ ของสัตว์น้ำที่จับได้จะขึ้นอยู่กับจำนวนของประชากรสัตว์น้ำนั้นเอง คือ ถ้าหากประชากรสัตว์น้ำมี มาก ปริมาณการจับสัตว์น้ำจะมากตามด้วย แต่ถ้าหากเป็นไปในทางตรงกันข้าม ปริมาณสัตว์น้ำที่ จับได้จะจะน้อย ฉะนั้น ถึงเป็นไปได้ว่าการตายของสัตว์น้ำที่เกิดจากการประมงจะเป็นฟังก์ชันของ

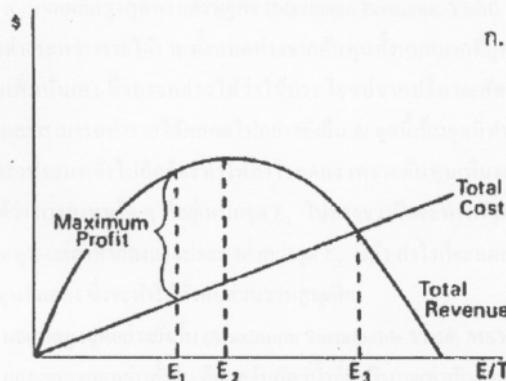
ประชารหรือสต็อกของสัตว์น้ำ ถ้าหากกำหนดให้การลงแรงทำประมงหรือกำหนดเครื่องมือและอุปกรณ์การประมงคงที่อยู่ในระดับหนึ่ง

เมื่อบริรวมการจับสัตว์น้ำนั้นขึ้นอยู่กับการลงแรงทำประมงที่ใช้แล้ว คุณภาพของขนาดประชากรสัตว์น้ำจะมีอยู่เดียวกันตามขนาดของการลงแรงประมงที่ใช้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อการลงแรงประมงนั้นมุ่ยย์สามารถควบคุมได้สำหรับบริรวมการจับสัตว์น้ำจะเป็นพังก์ชันของขนาดของสต็อกและปริมาณการลงแรงประมงที่ใช้ แต่คุณภาพของขนาดของสต็อกเป็นพังก์ชันของการลงแรงประมง ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าขนาดของผลผลิตที่สามารถเรียกขึ้นหรือขยายตัวออกไปได้ จะขึ้นอยู่กับอุปกรณ์การประมงหรือการลงแรงประมงที่ใช้อย่างเดียว

2.1.2 ผลผลิตคุณภาพสูงสุดแบบเสรี (The Open Access Equilibrium Yield)

ผลผลิตคุณภาพสูงสุดแบบเสรี เป็นการหาคำตอบว่าด้านทุนและรายได้ระดับใดที่จะใช้เป็นครื่องตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือประมงที่ใช้ (Equilibrium Level of Effort) ซึ่งในการวิเคราะห์นี้จะทำการหาระดับคุณภาพของเครื่องมือประมงและคุณภาพของจำนวนประชากรสัตว์น้ำภายใต้การประมงเสรี (Open Access Fishery) คือ ไม่มีกฎหมายบังคับเกี่ยวกับจำนวนเรือประมง เครื่องมือทำการประมง และการลงแรงประมง

ภาพที่ 4 แสดงจุดผลผลิตคุณภาพสูงสุดแบบเสรี

หากราคาของสัตว์น้ำและด้านทุนของเครื่องมือประมงมีราคาคงที่ ในระยะยาวแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ทั้งหมดและเครื่องมือที่ใช้ในการประมงกับด้านทุนทั้งหมดของ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามภาพที่ 4 รายได้ทั้งหมดจะมีลักษณะเช่นเดียวกับเส้นทักษะการผลิต (Sustainable Yield Curve) หากเราของสัดวันทั่วโลกที่เดียว รายได้รวมทั้งหมดจากการประเมินจะขึ้นอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนสัดวันที่จับได้ ส่วนเส้นคืนทุนจะมีลักษณะเป็นเส้นตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าด้านทุนที่ใช้จะเพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนของจำนวนเครื่องมือประเมิน แสดงให้เห็นว่าการเพิ่มจำนวนเรือและเครื่องมือประเมิน หน่วยที่เพิ่มขึ้นจะมีด้านทุนเท่ากับหน่วยที่มีอยู่เดิม จากรูปแสดงให้เห็นว่าเส้นรายได้และด้านทุนแบบระยะยาว (Long – run Phenomena) ซึ่งเส้นแสดงรายได้ในได้มาจากการเส้นทักษะภาพการผลิต และเส้นแสดงขั้นทุน

ผลผลิตคุณภาพสูงสุดแบบเสริจจะเกิดขึ้นเมื่อมีการใช้เครื่องมือประเมินเท่ากับ E_1 ซึ่งที่จุดนี้รายได้รวมทั้งหมดจะเท่ากับด้านทุนรวมทั้งหมด และที่จุดนี้รายได้ใกล้จะเท่ากับด้านทุนเฉลี่ยด้วย หากไม่มีภัยธรรมชาติหรือภัยแลกเปลี่ยนข้อบังคับในการเข้าหรือออกจากการประเมินแล้ว การลงทุนด้านประเมินจะสูงกว่าด้านทุนรวมทั้งหมด ซึ่งในช่วงการลงทุนทางช้ามีของชุด E_3 จะได้กำไร ซึ่งเป็นการสูงไปห้ามการทำประเมินเพิ่มขึ้น ซึ่งหากมีการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จะเกิดชุดนี้จะทำให้ขาดทุนในที่สุด

ส่วนผลผลิตสูงสุดทางเศรษฐกิจ (Maximum Economic Yield) จะอยู่ที่ E_1 ซึ่งที่จุดนี้ ความแตกต่างระหว่างรายได้รวมทั้งหมดห่างจากด้านทุนทั้งหมดมากที่สุด เพราะรายได้เพิ่มจะเท่ากับด้านทุนเพิ่มนั่นเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าใช้ประโยชน์จากปริมาณสัดวันที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถลดภาระได้ต่อโดยประมาณ เช่น จุดนี้เป็นจุดที่ทำกำไรสูงสุด ซึ่งถ้าหากเพิ่มการลงแรงประเมินเข้าไปอีกจะทำให้กำไรลดลง เพราะด้านทุนเพิ่มจะมากกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่า การลงทุนใดๆ ที่อยู่เหนือจุด E_1 ไปทางขวาไม่จะทำให้อุตสาหกรรมประเมินและสังคมนั้นขาดทุน แต่ถ้าหากลงแรงประเมินต่ำกว่าจุด E_1 แล้ว กำไรจะลดลง เพราะรายได้จะลดลงเร็วกว่าด้านทุนที่ลดลง ซึ่งจะทำให้สังคมส่วนรวมสูญเสีย

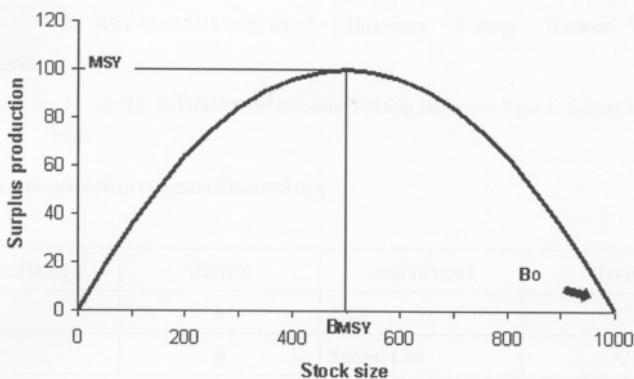
2.1.3 ผลผลิตสูงสุดทางเศรษฐศาสตร์ (Maximum Economic Yield; MEY)

ส่วนผลผลิตสูงสุดทางเศรษฐกิจ (Maximum Economic Yield) จะอยู่ที่ E_1 ซึ่งที่จุดนี้ ความแตกต่างระหว่างรายได้รวมทั้งหมดห่างจากด้านทุนทั้งหมดมากที่สุด เพราะรายได้เพิ่มจะเท่ากับด้านทุนเพิ่มนั่นเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าใช้ประโยชน์จากปริมาณสัดวันที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถลดภาระได้โดยประมาณ เช่น จุดนี้เป็นจุดที่ทำกำไรสูงสุด ซึ่งถ้าหากเพิ่มการลงแรงประเมินเข้าไปอีกจะทำให้กำไรลดลง เพราะด้านทุนเพิ่มจะมากกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่า การลงทุนใดๆ ที่อยู่เหนือจุด E_1 ไปทางขวาไม่จะทำให้อุตสาหกรรมประเมินและสังคมนั้นขาดทุน แต่ถ้าหากลงแรงประเมินต่ำกว่าจุด E_1 แล้ว กำไรจะลดลง เพราะรายได้จะลดลงเร็วกว่าด้านทุนที่ลดลง ซึ่งจะทำให้สังคมส่วนรวมสูญเสีย

2.1.4 ผลผลิตสูงสุดอย่างยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield; MSY)

ผลผลิตสูงสุดอย่างยั่งยืน คือผลจับสัดวันที่มีปริมาณเท่ากับผลผลิตส่วนเกิน ซึ่งผลจับดังกล่าวจะทำให้สามารถใช้รักษาการสัดวันที่ได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

ภาพที่ 5 แสดงอุดมผลผลิตสูงสุดอย่างยั่งยืน

จากภาพแสดงให้เห็นอุดมผลผลิตสูงสุดอย่างยั่งยืน หากมีการลงแรงประมงน้อยกว่าอุดมผลผลิตแล้วก็ยอมรับเงินช้ำมือ จะทำให้สูญเสียโอกาสเนื่องจากสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นใหม่จะตายไปตามธรรมชาติ แต่ถ้าหากมีการลงแรงประมงมากเกินอุดมผลผลิตแล้ว จะทำให้สัตว์น้ำที่ถูกจับมีปริมาณมากกว่าสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นใหม่ทุกเหตุที่ทำให้สัตว์น้ำลดลงนั่นเอง

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ข้อมูลด้านการประมงของอินโดนีเซีย

ประเทศไทยในปัจจุบันมีพื้นที่ 1.9 ล้านตารางกิโลเมตร อักขระเป็นประเทศหนู่แกะซึ่งมีประมาณ 17,500 เกาะ มีอาณาเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 2.7 ล้านตารางกิโลเมตร ความยาวชายฝั่ง 81,000 กิโลเมตร จำนวนประชากรในประเทศไทยทั้งหมด 240 ล้านคน ซึ่งประชากรอินโดนีเซียที่ประกอบอาชีพชาวประมงขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เป็นการทำประมงแบบพื้นบ้าน (Small Scale Fisheries) ทั่วประเทศไทย โดยมีประมาณ 35 – 40 ล้านคน ส่วนการทำประมงขนาดใหญ่แบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Fisheries Scale) มีจำนวนไม่มากนัก จึงได้เปิดโอกาสให้เรือประมงต่างชาติเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียได้

น่านน้ำของประเทศไทยในปัจจุบันมีพื้นที่กว้างขวางมากทำให้อินโดนีเซียมีทรัพยากรัฐธรรมชาติทางทะเลอย่างอุดมสมบูรณ์เกินความต้องการบริโภคของประชากรในประเทศไทย ตามปกติแล้วแหล่งทำการประมงของอินโดนีเซียสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ ประเภท A, B และ C ตามความสามารถในการรองรับผลผลิตทางประมงดังแสดงในตารางที่ 1 ได้แก่

- 1) แหล่งร่องรับจากมหาสมุทร Oceanic Fishing Harbour - Type A
fishing harbor
- 2) แหล่งร่องรับจากทะเลดง Nusantara Fishing Harbour - Type B
fishing harbor
- 3) แหล่งร่องรับจากชายฝั่ง Coastal Fishing Harbour - Type C fishing harbor

ตารางที่ 1 แสดงแหล่งทำการประมงประเภทต่าง ๆ

แหล่งประมง	ประเภท	แหล่งประมง	ประเภท
Jakarta	A	Prigi	C
Kendari	A	Sungai Liat	C
Cilacap	A	Karang Antu	C
Belawan(Medan)	A	Teluk Batang	C
Bungus(Padang)	A	Bawean	C
Pelabuhanratu	B	Karimun Jawa	C
Kejawanan	B	Banjarmasin	C
Sibolga	B	Hantipan	C
Pemangkat	B	Lab. Lombok	C
Brondong	B	Sorong	C
Ternate	C	Tarempa	C
Tg. Pandan	C	Lampulo	C
Pekalongan	B	Dagho	C
Ambon	B	Pulau Tello	C
Tual	B	Sikakap	C
Prigi	C	Kupang	C
Sungai Liat	C	Tarakan	C
Karang Antu	C	Teluk Batang	C

ที่มา : FAO Fisheries Profile (Indonesia)

ตารางที่ 2 แสดงผลจับสัตว์น้ำ 15 อันดับแรกของโลก

(หน่วย : ตัน)

Country	2005	2006	2007	2008	2009
1. China	14,588,940	14,631,018	14,659,036	14,791,163	14,919,596
2. Peru	9,388,488	7,017,502	7,210,545	7,392,096	6,914,452
3. Indonesia	4,695,977	4,800,621	5,050,340	5,002,333	5,099,355
4. USA	4,892,967	4,852,284	4,767,596	4,349,853	4,222,052
5. India	3,691,362	3,844,837	3,859,293	4,099,227	4,053,241
6. Japan	4,312,113	4,318,136	4,277,682	4,323,590	3,847,017
7. Russian Fed	3,197,686	3,284,306	3,454,218	3,383,724	3,826,129
8. Chile	4,328,316	4,160,741	3,819,303	3,554,808	3,453,786
9. Myanmar	1,732,250	2,006,790	2,235,580	2,493,750	2,766,940
10. Philippines	2,269,721	2,319,031	2,499,680	2,561,237	2,602,454
11. Norway	2,392,594	2,556,405	2,380,425	2,431,371	2,524,437
12. Viet Nam	1,929,900	1,970,600	2,020,400	2,078,500	2,243,100
13. Korea Rep	1,646,158	1,757,508	1,869,884	1,949,791	1,851,615
14. Bangladesh	1,333,866	1,436,496	1,494,199	1,557,754	1,821,579
15. Thailand	2,814,295	2,698,803	2,304,951	1,873,432	1,741,662

ที่มา : FAO Yearbook 2011 "Fisheries and Aquaculture Statistics"

จากกำลังการผลิตอันมหาศาลนี้เอง ประเทศไทยในโคนีเชียก็มีผลผลิตสัตว์น้ำเป็นอันดับ 3 ของโลก รองมาจากประเทศจีน และเปรู ในขณะที่ประเทศไทยซึ่งเคยเป็นประเทศ 10 อันดับแรกในด้านผลผลิตสัตว์น้ำ ก้าวตกลงมาอยู่ในอันดับที่ 15 ของโลก โดยในปี ค.ศ. 2009 ประเทศไทย มีผลผลิตทางด้านประมง 14.9 6.9 5.1 และ 1.7 ล้านตัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากผลผลิตข้อมูลสัตว์น้ำที่ผ่านมาประเทศไทยในโคนีเชียก็แนวโน้มที่จะจับสัตว์น้ำได้เพิ่มมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศไทย ก้าวมีแนวโน้มที่มีผลผลิตสัตว์น้ำลดลงทุกปี

ตารางที่ 3 แสดงผลจับสัตว์น้ำ ของประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน

(หน่วย : ตัน)

Country	2005	2006	2007	2008	2009
Indonesia	4,695,977	4,800,621	5,050,340	5,002,333	5,099,355
Myanmar	1,732,250	2,006,790	2,235,580	2,493,750	2,766,940
Philippines	2,269,721	2,319,031	2,499,680	2,561,237	2,602,454
Viet Nam	1,929,900	1,970,600	2,020,400	2,078,500	2,243,100
Thailand	2,814,295	2,698,803	2,304,951	1,873,432	1,741,662
Malaysia	1,214,183	1,286,478	1,385,703	1,398,889	1,395,589
Cambodia	384,000	482,500	458,500	431,000	465,000

ที่มา : FAO Yearbook 2011 "Fisheries and Aquaculture Statistics"

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยในโคนีเชิงมีผลผลิตทางด้านการประมงมากเป็นอันดับหนึ่งของภูมิภาคอาเซียน หากพิจารณาข้อมูลการจับสัตว์น้ำ 5 ปีล่าสุดจะสังเกตได้ว่า ไม่เพียงแต่ประเทศไทยในโคนีเชิงเท่านั้นที่มีแนวโน้มในการจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น ประเทศไทยต่างๆ ในอาเซียนทุกประเทศก็เว้นประเทศไทย ก็มีแนวโน้มในการจับสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น อาจจะมากบ้าง หรือน้อยบ้างก็ตาม แต่ประเทศไทยเป็นเพียงประเทศไทยที่มีแนวโน้มการจับสัตว์น้ำลดลง แต่อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยในโคนีเชิงมีแนวโน้มการจับสัตว์น้ำเป็นจำนวนมาก ปัญหาที่พบในการประมงของประเทศไทยในโคนีเชิง ก็มีมากเช่นกันซึ่งได้แก่

- 1) ขาดแคลนทรัพยากริมฝั่ง
- 2) คุณภาพชีวิตของชาวประมงต่ำ
- 3) ขาดการช่วยเหลือทางด้านการเงิน
- 4) การจัดการประมงยังต่ำ
- 5) กฎหมายที่บังคับใช้ยังไม่เป็นรูปธรรม

2.2.2 นโยบายประมง และกฎหมายประมงของโคนีเชิง

ชาวยุโรปได้เข้ามาริบการประมงในน่านน้ำอินโคนีเชิงก่อนหน้านี้มาเป็นระยะเวลากว่านาน ต่อมาประเทศไทยในโคนีเชิงและประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Countries) เข่น พม่า กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย ได้ทบทวนกับประเทศไทย เศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone - EEZ) ในระหว่างปี ค.ศ. 1977 – 1981 ทำให้ประเทศไทยสูญเสียพื้นที่ทำการประมงในบริเวณดังกล่าวเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งประเทศไทยได้

ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเปาะในปี ค.ศ. 1981 แฉล่าบ่ำไรก์ตານ ชาวประมงของไทยกີບັກທຳການ
ປະມານໃນນ່າມນ້ຳອິນໄດນີເຊື່ອບ່າງຕ່ອນເນື່ອງ ທັ້ງທຳການປະມານໂຄຍດູກຄູ່ນາຍ ແລະລັກລອບທຳການ
ປະມານໃນນ່າມນ້ຳອິນໄດນີເຊື່ອ

ໃນຮະຫວ່າງປີ ค.ສ. 1982 – 2004 ເຮືອປະມານໄທທີ່ເຂົ້າໄປທຳການປະມານໃນເຂດ
ນ່າມນ້ຳອິນໄດນີເຊື່ອນີ້ ເປັນການທຳປະມານໂຄຍດູຈ່າຍກ່າວສັນປາການໃນອຸນຸມາດ (Fishing License) ມີ
ການປະເມີນວ່າໃນຂ່າງຮະບະເວລາດັກລ່າວມີເຮືອປະມານຂອງໄທເຂົ້າໄປທຳການປະມານເຖິງຈຳນວນນັນ
ພັນດຳ ດ່ວນໃນປີ 2004 ຮູບາລອນໄດນີເຊື່ອໄດ້ປັບປຸງລົ່ມໂຍນາຍດ້ານການປະມານ ກໍານົດມາດຕະການ
ໃນການຄວນຄຸມການທຳປະມານ ຂອງເຮືອປະມານດ່າງຫາດີ ສ່ວນອາຊີພ້າວປະມານພື້ນບ້ານ ອນຸຮັກໜ້າ
ທົ່ວພາກປະມານແລະສິ່ງແວດລ້ອມທາງທະເລຣວມທັ້ງໝ່າງີ້ ສ່ວນອຸດສາຫກຮຽນແປຮງປະດັບວິ້ນ້າ ອັນນີ້
ພົດທໍາໄທ້ ຖາກການອິນໄດນີເຊື່ອປັບປຸງແກ້ໄຂກູ່ນາຍປະມານໃໝ່ (Indonesia Fisheries Act.
No.31/2004) ກໍານົດໄທເຮືອປະມານດ່າງຫາດີຫຼືອຸ່ປະກອບກິຈການທີ່ປະສົງກ່ຈະທຳການປະມານໃນ
ນ່າມນ້ຳອິນໄດນີເຊື່ອຈະດ້ອນມາຮ່ວມທຸນ (Joint Venture) ກັບຜູ້ປະກອບການທົ່ວລົ່ມຈົນຈາກນີ້ຍັງມີໃນຍາກການຈັດ
ການປົງປັບດີທີ່ພົດກູ່ນາຍຕົດຄອງຈົນກາລະເມີດຄູ່ເກົ່າທຳການປະມານ ອັນນີ້ພົດຕ່ອງຄວາມເສີ່ຫຍ່າຂອງ
ຮຽນຫາດີທາງທະເລແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ເນື່ອຈາກຄວດອດ 30 ປີທີ່ຜ່ານມາ ປະເທດອິນໄດນີເຊື່ອໄດ້ຮັບຮາຍໄດ້
ຈາກການອົກໃນອຸນຸມາດທຳການປະມານໄທແກ່ດ່າງປະເທດ ແລະສັດວິ້ນ້າພຶ່ງປີລະ 750 ລ້ານເຫົ້າຢູ່
ສະຫງົບເຫັນນັ້ນ ຊື່ນໍາໄດ້ກ່ອໄຂເກີດກາຮ້າງຈານແລະການຍາຍກິຈການທາງການປະມານຂ່າຍເປັນຮູ່ປະຮຽນ
ເຊັ່ນ ການຮ້າງໂຮງຈານແປຮງປະດັບວິ້ນ້າ ອົດສາຫກຮຽນທີ່ເກີ່ຂ້ອງ ຕອດຄອງການຮ້າຍທົ່ວພາກຮຽນຫາດີແລະ
ສິ່ງແວດລ້ອມຂ່າຍເປັນປົກກອບປະເທດໄດ້ ທີ່ເຫັນໄດ້ປະມານ 24 ຊົນດີດ້ອງແປຮງປະດັບວິ້ນ້າ ໂດຍເຄພາະ
ໄຮງນ້າເພື່ອແລະໄຮງຈານປົກກອບປະເທດໄດ້ ຜູ້ວ່າຮາກການຈົງຫວັດມີອໍານາຈອກໃນອຸນຸມາດໄທເຮືອປະມານໄດ້ໄມ້ເກີນ
30 ຕົ້ນ

ຕ່ອມກະທຽວກິຈການທາງທະເລແລະປະມານຂອງອິນໄດນີເຊື່ອ (Ministry of Marine
Affaires and Fisheries) ໄດ້ເກີ່ໄປປັບປຸງຄູ່ນາຍປະມານໃໝ່ໄດນີເຊື່ອ (Fisheries Act No.45/2009)
ໂຄຍດູກຳນົດວັດດູປະສົງກ່ຈະທຳການຈັດການທົ່ວພາກປະມານອິນໄດນີເຊື່ອ ໄດ້ແກ່

- 1) ເພື່ອຍກະດັບຮົວດັບການປະມານເປັນອຸ່ງອຸ່ງຂອງໜາວປະມານພື້ນບ້ານອິນໄດນີເຊື່ອ
- 2) ເພື່ອເພີ່ມພູນຮາຍໄດ້ໃຫ້ກັບຮູບາລອນໄດນີເຊື່ອ
- 3) ເພື່ອເພີ່ມພູນປົມານສັດວິ້ນ້າສໍາຫັນເປັນແຫ່ງດ້າຫາໄປປະຕິບິດໄຫ້ກັບປະເທດ
ອິນໄດນີເຊື່ອ
- 4) ເພື່ອຈັດການທົ່ວພາກປະມານໄໝມີການໃໝ່ປະໂຍນນີ້ຍ່າງເໝາະສົນ

5) เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ คุณภาพสัตว์น้ำ เพิ่มนูกล่าของสัตว์น้ำ (Value Added) เพื่อประสิทธิภาพในการขายขึ้น

6) เพื่อเพิ่มพูนวัตถุดินสำหรับอุดสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ

7) เพื่อเป็นการประกันว่ามีปริมาณสัตว์น้ำสำหรับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้กระทรวงกิจการทางทะเลและประมงอินโดนีเซียังได้ออกกฎหมาย

ใหม่ (Ministry of Marine Affairs and Fisheries Regulation Number : 14/21 – Regarding Capture Fisheries Business) กำหนดให้ผู้ประกอบการชาวค่างชาติซึ่งต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการชาว อินโดนีเซีย ใน การ ทำธุรกิจประมงแบบครบวงจร โดยเริ่มแรกจะต้องมีโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ (Processing Plant) ในประเทศไทย อินโดนีเซียเสียก่อน จึงจะขอใบอนุญาตนำเรือประมงจาก ต่างประเทศ เข้ามาทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียได้ เรือประมงที่นำเข้ามานั้นจะต้องแบ่งเป็น สัญชาติเป็นเรืออินโดนีเซีย ลูกเรือ (Fishing Boat Crews) จะต้องเป็นชาวอินโดนีเซียอย่างน้อย 70 เปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้ควบคุมเรือ (Captain) และช่างเครื่องเรือ (Engineer) เป็นคนต่างชาติได้ รวมทั้ง สัตว์น้ำที่จับได้นั้นจะต้องนำเข้าฝั่งที่ทำเรือในประเทศไทย อินโดนีเซียเสียก่อน จึงสามารถนำออกไป ขายยังคảngประเทศไทยได้ สาเหตุที่รัฐบาลอินโดนีเซียกำหนดมาตรการดังกล่าวอ กมาเนื่องจาก รัฐบาล อินโดนีเซียต้องการพัฒนาอุดสาหกรรมประมงของประเทศไทย อินโดนีเซียขอแบ่งครึ่งวงจร ทั้งด้านการ จับสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และการขายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำไปยัง ต่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มนูกล่า (Value Added) สัตว์น้ำของประเทศไทย อินโดนีเซีย

2.2.3 ปัญหาการทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโดนีเซีย

นับจากอินโดนีเซีย ให้ออกกฎหมายประมงฉบับใหม่ อนุญาตให้เรือประมงไทยเข้า ทำประมงได้ใน 2 พื้นที่ คือ บริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะของทะเล นาทูนา (Natuna Sea) และ บริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะของทะเล อราฟูรา (Arafura Sea) โดยปกติแล้วชาวประมงไทยมีความ ชำนาญในการใช้เครื่องมืออวนลาก (Trawler) ซึ่งมุ่งเน้นจับสัตว์น้ำบริเวณหน้าดิน (Demersal Fish) และการใช้เครื่องมืออวนลาก (Peres Seine) ซึ่งมุ่งเน้นจับสัตว์น้ำคิวิน้ำ และบริเวณกลางน้ำ (Pelagic Fish) แต่ชาวประมงไทยไม่มีความชำนาญในการจับปลาหน้าໄ道 ใช้เบี้ยวรา (Long Line) และเบ็ดดัก (Hand Line) รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายห้ามทำการประมงอวนลากในเขตน่านน้ำ อินโดนีเซียตั้งแต่ปี ก.ศ. 1979 แต่ผ่อนผันให้เรือประมงไทยใช้เครื่องมืออวนลากได้ในพื้นที่ทั้งสอง ดังกล่าว โดยการออกใบอนุญาตระบุเป็นอวนจับปลา (Fish Net)

ในช่วงปี ก.ศ. 2004 – 2009 มีเรือประมงไทยทำการลักลอบจับสัตว์น้ำในน่านน้ำ อินโดนีเซีย และลักพากรการอินโดนีเซียขับกุนอยู่ปื้นจำนวนมาก จนกระทั่งปี ก.ศ. 2009 เรือตัวรวม น้ำอินโดนีเซียได้ทำการบังเรือประมงไทยจนระเบิดเสียหาย ทำให้เรือประมงไทยเกิดความ

หาวัดกลัวและเบี้ขขาด ลดการลักลอบจับสัตว์น้ำในน่านน้ำอินโดนีเซีย จนทำให้ในปี ค.ศ. 2010 – 2012 เรือประมงไทยที่ถูกทางการอินโดนีเซียจับกุมมีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก มีบ้างบางกรณี แต่เป็นกรณีที่เกิดขึ้นเนื่องจากเจ้าของเรือประมงไทยถูกหลอกหลวงจากนายหน้าว่า มีใบอนุญาตให้ทำการประมงจากผู้ว่าราชการจังหวัดเกาะสุมาตรา ทำให้หลงเชื่อและเสียเงินซื้อใบอนุญาตปลอม ดังกล่าว เมื่อออกราคาทำการประมงจึงถูกทางการอินโดนีเซียจับกุม รวมทั้งยังมีการทำลายเรือ ทำให้เรือประมงในห้องที่จังหวัดปีตานี ยะลา ไม่สามารถออกทำการประมงในเขตน่านน้ำอินโดนีเซียได้ในปัจจุบันนี้ ทราบว่าเรือประมงดังกล่าวได้เปลี่ยนพื้นที่ทำการประมงไปในบริเวณเขต่นน้ำประเทศไทยแล้วเช่น (Malaysia) แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการประมงของไทย ประสบอุปสรรคในการเข้ามาทำการประมงหลายด้านจึงทำให้ต้องดำเนินการบางอย่างที่คิดกฤษระเบียบเพื่อให้ได้มาซึ่งสัตว์น้ำในน่านน้ำอินโดนีเซีย ได้แก่

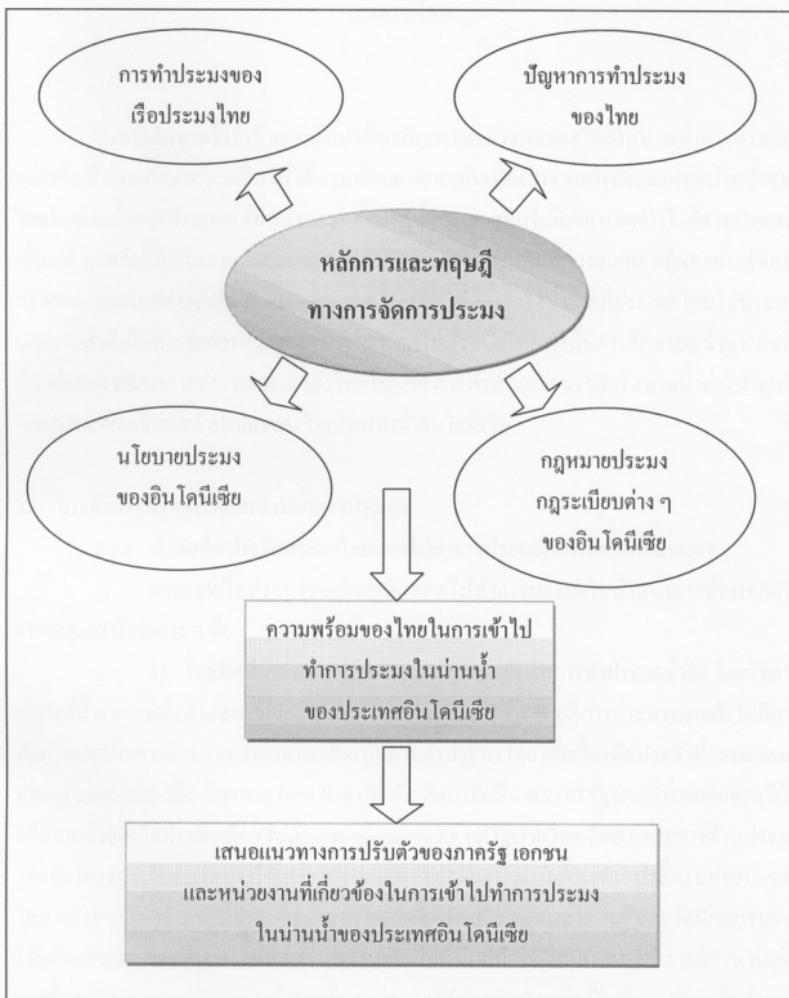
- 1) การสร้างมาตรฐานเรือ
- 2) การป้องกันเอกสาร
- 3) การเข้าใจผิดเรื่องตำแหน่งการจับสัตว์น้ำของเรือประมงไทย
- 4) ความซื่อสัตย์สุจริต และวินัยเจ้าหน้าที่ของทั้งสองประเทศ

2.3 สรุปกรอบแนวคิด

การจัดการทรัพยากระบบที่ยั่งยืน (Sustainable Fisheries Management) เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากระบบที่ยั่งยืนค่าและยั่งต่อเนื่อง โดยกำหนดมาตรการควบคุมการทำประมงให้เกินศักยภาพการผลิตของธรรมชาติ ดังนั้นรัฐบาลของแต่ละประเทศจำเป็นต้องกำหนดมาตรการและกฎระเบียบในการบังคับใช้ และควบคุมการทำประมง เช่น ควบคุมจำนวนเรือประมง (Limited Entry) ควบคุมเครื่องมือประมง (Restricted Fishing Gear) ควบคุมพื้นที่ทำการประมง (Protected Area) ควบคุมระยะเวลาในการทำการประมง (Closed Season, Moratorium) รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ เช่น มาตรการค้านภาษี (Taxation) เป็นต้น

ดังนั้นจึงได้นำหลักการจัดการประมงดังที่ได้กล่าวข้างต้นมาประยุกต์ กับสถานการณ์ในปัจจุบัน อันได้แก่ การทำการประมงของเรือประมงไทย ปัญหาการทำประมงของไทยในหลายด้านการประมงของประเทศไทยอินโดนีเซีย รวมทั้งกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ของอินโดนีเซีย นำไปสู่แนวทาง และ การเรียบเรียงความพร้อมทั้งในภาครัฐและเอกชนของไทยให้สามารถเข้าไปดำเนินการประมงในน่านน้ำประเทศไทยอินโดนีเซีย เมื่อได้แนวทางการเตรียมความพร้อมในเชิงนโยบายแล้ว ในท้ายที่สุดจะได้นำเสนอแนวทางการปรับด้วยของภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจน ตลอดจนแนวทางในอนาคตที่สามารถดำเนินการได้จริง ดังปรากฏในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดทางการศึกษา

บทที่ 3

ผลการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำประมงของไทยในน่านน้ำต่างประเทศ กล่าวคือเป็นการศึกษาความเป็นไปได้ รวมทั้งผลกระทบอันเนื่องมาจากการประมงออกน่านน้ำของไทยในน่านน้ำของประเทศไทยเพื่อนบ้านรวมทั้งน่านน้ำประเทศไทยอินโดネเซีย และอย่างไรก็ตามประเทศไทย เพื่อนบ้านเหล่านี้มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติต่อสัตว์สืบถึงกับหลักการและทฤษฎีของการจัดการทรัพยากระยะยาวชั้นเชิง (Sustainable fisheries development) ในขณะที่ประเทศไทยไม่ประสบผลความสำเร็จในการจัดการทรัพยากระยะยาวในน่านน้ำไทย ดังนั้นการศึกษานั้นจะรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาการประมงทะเลของไทยในอดีต การทำประมงของไทยในน่านน้ำต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโด네เซีย

3.1 การทำประมงของไทยในน่านน้ำต่างประเทศ

3.3.1 ปัจจัยที่ทำให้เรือประมงออกไปทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศ

สาเหตุที่เรือประมงของไทยต้องออกไปทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศเกิดจากเหตุและปัจจัยต่าง ๆ คือ

1) ในอดีตที่ผ่านมา การประมงของไทยมุ่งเน้นในการทำประมงน้ำจืด โดยวิธีการขับสัตว์น้ำจากแม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง และทะเลสาบ ในขณะที่การประมงทะเลซึ่งไม่มีการพัฒนามากนัก การทำประมงทะเลในอดีตเป็นการทำประมงโดยใช้เครื่องมือประจำที่ (Stationary fishing gear) เช่น โป๊ะ โพงพาง ตอน ข่าย เป็นต้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2507 รัฐบาลประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค (Technical cooperation) แก่รัฐบาลไทย โดยเฉพาะทางด้านประมง โดยจัดโครงสร้างการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือ อวนลาก (Trawl net) ให้กับชาวนาที่กรมประมงของไทย หลังจากนั้น ชาวนาที่กรมประมงของไทยจึงได้ตั้งเริ่ม เผยแพร่ความรู้ และจัดฝึกอบรมการใช้เครื่องมือประมงอวนลาก ให้กับชาวประมงของไทย มีผลทำให้เรือประมงอวนลากมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นภายในระยะเวลาไม่นานหลังจากนั้น และส่งผลให้อุตสาหกรรมค่อนข้างอ่อนล้า ฯ พัฒนาไปด้วยทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีความสำคัญด้านการประมงอันดับต้น ๆ ของโลก

2) การที่อุตสาหกรรมการประมงของไทย ได้มีการพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้ทรัพยากรสัตว์ทะเลในน่านน้ำไทยถูกจับเพิ่มมากขึ้น จากอดีตที่จับสัตว์น้ำได้เพียงแสนตันต่อปี ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2510 โดยหลังจากนั้น มีปริมาณการจับสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นอย่าง

ต่อเนื่องเป็นปีรวมมากกว่า 2 ล้านดันต่อปี ในระยะเวลาประมาณ 10 ปีต่อมา มีการท่าประมงเกินกว่าศักยภาพการผลิต (Over fishing) และก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลในเขตน่านน้ำไทย (Stock Depletion) นอกจากนั้นยังส่งผลให้ต้นทุนการทำประมงสูงขึ้นแต่ผลตอบแทนที่ได้ลดต่ำลง ชาวประมงประสบกับภาวะขาดทุน เพื่อความอยู่รอด ชาวประมงจำนวนหนึ่งจำเป็นต้องนำเรือออกไปทำการประมงนอกน่านน้ำ ซึ่งเป็นเรื่องนาดความยาวเกินกว่า 18 เมตรขึ้นไป สัดวันที่จับได้ในอ่าวไทยประกอบด้วยปลาเป็ด (Trash fish) ประมาณร้อยละ 60 และในเขตทะเลขั้นตอนน้ำตื้นได้แก่ในอ่าวไทยประกอบด้วยปลาเป็ด (Trash fish) ประมาณร้อยละ 50 ซึ่งประมาณร้อยละ 50 ของปลาเป็ด เป็นถูกปลาเศรษฐกิจขนาดเล็ก อันมีผลทำให้ผลผลิตสัดวันจากการประมงทะเลของไทยมีปริมาณระหว่าง 2.6 - 2.8 ล้านดันในช่วงปี 2535 - 2545 ทำให้ชาวประมงต้องลงแรงทำการประมง (Fishing effort) มากขึ้น ใช้ระยะเวลาในการทำการประมงมากขึ้น แต่จับสัดวันได้น้อยลง และสัดวันที่จับได้ไม่ได้มีมูลค่าลดต่ำลง ทำให้ชาวประมงไทยจำนวนหนึ่งเริ่มนั่งแท่นให้ทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศ

3) การประมงไทยได้รับผลกระทบจากการประมงขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone - EEZ) ของรัฐชาติผู้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นภูมิภาคที่ชาวประมงไทยเคยทำการประมงได้อ่อนตัวเรื่อยก่อนที่จะมีการประกาศขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชาติผู้ในภูมิภาคนี้ ประเทศไทยจึงมีลักษณะภูมิประเทศที่ถูกปิดล้อมโดยเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศเพื่อนบ้าน และมีเขตพื้นที่ที่หันซ้อน รวมทั้งถูกอาเบรียนจากภูมิภาคที่และเป็นข้อบังคับของรัฐชาติผู้ เพื่อต้องการป้องกันทรัพยากรทางทะเลของตน

3.1.2 วิสัยทัศน์ของการประมงไทยในน่านน้ำต่างประเทศ

ตั้งแต่ พ.ศ.2510 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันเรื่องประมงไทยได้เริ่มออกไปทำการประมงบริเวณชายฝั่งประเทศไทยค่อนນ้ำและกัมพูชาบ้างแล้ว ซึ่งการขยายตัวของอุตสาหกรรมประมงไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว และในพ.ศ.2511 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน การทำการประมงออกไปในน่านน้ำต่างประเทศ เป็นระยะๆ ก่อจากตั้งแต่ประมาณ 1,000 ไมล์ทะเล

จากอดีตจนถึงปัจจุบันเรื่องประมงไทย ได้เข้าไปทำการประมงในน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ หลายประเทศทั้งที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และประเทศไทยที่อยู่ไกลออกไป เช่น อินเดีย บังกลาเทศ ศรีลังกา ตลอดจนประเทศไทยและฟิลิปปินส์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ประเทศไทยอินโดนีเซีย (Indonesia)

ประเทศไทยอินโดนีเซียเป็นรัฐที่มีอาณาเขตติดต่อกันอย่างต่อเนื่องและมีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ภูมิศาสตร์และภูมิอากาศที่แตกต่างกันอย่างมาก ทำให้ประเทศไทยมีทรัพยากรทางทะเลที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพสูง ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยมีความต้องการอาหารทะเลที่สูงมาก ทำให้ประเทศไทยต้องนำอาหารทะเลจากอินโดนีเซียเข้ามายังประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทำให้ประเทศไทยต้องมีการค้าขายกับอินโดนีเซียอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์สูงกิจจำเพาะในปีพ.ศ.2523 ซึ่งประเทศไทยได้รับอนุญาตให้เป็นประเทศแรกที่ประเทศไทยได้เจรจาทำ การประมงร่วมโดย มีรูปแบบการทำประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียได้ดังนี้ 3 วิธี

(1) การลงทุนร่วม (Joint Venture) เป็นลักษณะการร่วมทุน สามารถดูข้อดี เรื่องประมงได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการชาวไทยในการพิที่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์ที่ทางการอินโดนีเซียจัดสรรให้กับผู้ประกอบการอินโดนีเซีย

(2) การเช่าชือเรือประมง (Purchase on Installment) เป็นลักษณะการซื้อขาย เรือเพื่อเปิดโอกาสให้มีการขายเรือประมงไทยที่มีจำนวนมากให้กับผู้ประกอบการชาวอินโดนีเซีย เพื่อใช้ทำการประมง

(3) การให้สัมปทานการทำประมง (Licensing) เป็นการออกใบอนุญาตให้ สัมปทานการทำประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย โดยมีค่าสัมปทานระหว่าง 50,000 - 55,000 เหรียญ สหรัฐฯ ต่อปี สำหรับเรือประมงอวนลากขนาด 300 ตันกรอส ส่วนเรือประมงอวนลากที่มีขนาดเล็ก หรือใหญ่กว่านี้ จะคิดอัตราค่าสัมปทานตามสัดส่วน

รัฐบาลไทยและรัฐบาลอินโดนีเซียได้มีการกำหนดสืบบันถือความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ในการร่วมมือทำการประมงระหว่างสองประเทศ พ.ศ. 2545 ทำให้ไทยได้รับสัมปทานประมงในบริเวณทะเลเจนได้ โดยให้ทดลองทำการประมงเป็น ระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเรือประมงที่อนุญาตให้ทำการประมงนั้นสามารถใช้เรือประมงอวนลากที่มี สัญชาติไทยได้ แต่เรือประมงดังกล่าวจะต้องเทียบต่ำ เพื่อทำการตรวจสอบปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ที่ต่างเรือ Taremap, Pamangkat, Tanjung , Pinang และ Batam เท่านั้น

ในปีพ.ศ.2546 ได้มีการประชุมคณะกรรมการประมงไทย - อินโดนีเซีย ครั้งที่ 3 ที่กรุงเทพมหานคร และครั้งที่ 4 ที่เมืองยอดกาตาร์ (Yogyakarta) ประเด็นสำคัญคือ การ จัดทำสัมบucus มีประมงเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับเรือประมงไทย และมีการอนุญาต เพิ่มเติมชนิดเครื่องมือทำการประมงประเภทอวนลอย (Gill net) และอวนล้อม (Purse seine net) ให้ สามารถทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียบริเวณทะเลเจนได้

ผู้ประกอบการประมงไทยส่วนใหญ่นิยมที่จะเข้าไปทำการประมงในลักษณะ การขอใบอนุญาตสัมปทานทำการประมงมากกว่าวิธีอื่น เนื่องจากไม่ต้องเสียภาษีสั่งออก และ รัฐบาลอินโดนีเซียได้รับการคุ้มครองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ของอินโดนีเซียเพื่อป้องกันค่าใช้จ่ายของระบบ

2) ประเทศไทยเมียนมาร์ (Myanmar)

สหภาพเมียนมาร์เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย และมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านการค้า การเกษตร การประมง และมีการลงทุนทำธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสหภาพเมียนมาร์ได้ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะในพ.ศ. 2520 มีชายฝั่งทะเลยาว 2,832 กิโลเมตร แต่มีข้อจำกัดในการพัฒนาการประมงเนื่องจากการประมงทะเลของสหภาพเมียนมาร์เป็นการทำประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก (Small scale fisheries) เรื่องประมงที่ใช้เครื่องยนต์มีจำนวนไม่นานกัน สหภาพเมียนมาร์จึงปิดโอกาสให้เรือประมงต่างชาติเข้ามาทำการประมงในเขตน่านน้ำของสหภาพเมียนมาร์ได้ตั้งแต่พ.ศ.2531

โดยที่เรือประมงไทยได้เข้าไปทำการประมงในสหภาพเมียนมาร์แล้วจำนวนหนึ่งก่อนปี พ.ศ. 2531 ด้วยวิธีการคิดต่อระหว่างภาคเอกชน ซึ่งขณะนั้นสหภาพเมียนมาร์ยังไม่มีนโยบายที่จะส่งเสริมการทำประมงร่วมกับต่างประเทศ จนกระทั่งพ.ศ.2531 สหภาพเมียนมาร์จึงเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำการประมงได้ โดยการให้สัมปทาน ซึ่งมีเรือประมงไทยทำการประมงในช่วงนี้รวมทั้งสิ้น 288 ลำ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากค่าสัมปทานมีราคาสูงและไม่คุ้มทุนกับผลผลิตสัตว์น้ำที่ขึ้นได้

พ.ศ.2537 - 2538 สหภาพเมียนมาร์ได้ให้สัมปทานแก่บริษัทประมงไทย แต่ยังมีเรือประมงไทยเข้าไปทำการประมงไม่นานกันเนื่องจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องกับเรือประมงไทย และสหภาพเมียนมาร์ได้ประกาศปีคืนน้ำในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542 เนื่องจากปัญหานักศึกษาชาวเมียนมาร์รือดสถานทูตในกรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2545 สหภาพเมียนมาร์และไทย ได้เจรจาหารือเกี่ยวกับการทำการประมงในน่านน้ำในสหภาพเมียนมาร์ และเห็นพ้องให้มีการทำประมงร่วมกัน ในลักษณะประมงร่วมทุน (Joint Venture) ภายใต้เงื่อนไข ซึ่งผู้ประกอบการของทั้งสองฝ่ายจะรับได้ แต่การทำการประมงแบบร่วมทุนนั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากในทางปฏิบัติผู้ประกอบการไทยไม่สามารถดำเนินการตามเงื่อนไขซึ่งทั้งสองฝ่ายตกลงกันไว้ได้ จึงได้เรียกร้องให้มีการเจรจาเพื่อตกลงเงื่อนไขในการทำการประมงร่วมเต็มใหม่

พ.ศ.2547 ได้มีการเจรจาความร่วมมือระหว่างไทยและสหภาพเมียนมาร์ เรียกว่า Fishing-Right Program การทำสนธิสัญญาร่วมกันในครั้งนี้ถือเป็นการร่วมมือที่ถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุดเนื่องจากเรือไทยที่ออกไปทำการประมงยังสหภาพเมียนมาร์โดยผ่านจังหวัดระนอง จะต้องผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของทั้งสองประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อน โดยเรือประมงไทยสามารถเข้าไปจับสัตว์น้ำในสหภาพเมียนมาร์ได้ถึง 500 ลำ ซึ่งมีผลให้ประมงไทยเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำของสหภาพเมียนมาร์อย่างถูกกฎหมาย ได้ตั้งแต่ 19 กุมภาพันธ์ 2547

ซึ่งเรือชุดแรกออกไปทำการประมงดังต่อไปนี้ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2547 จำนวน 400 กว่าลำ แต่พ.ศ. 2549 มีเรือที่เข้าไปทำการประมงในน่านน้ำสหภาพเมียนมาร์ประมาณ 130 ลำ

จากข้อมูลล่าสุด (พ.ศ. 2555) ที่ได้รับจากอธิบดีประมง สหภาพเมียนมาร์ (Mr. Khin Ko Lay) แจ้งให้ทราบว่า ในระยะจากนี้ไปไม่เกิน 3 ปี ทางการสหภาพเมียนมาร์จะไม่อนุญาตให้เรือประมงต่างชาติเดินทางทำการประมงในเขตน่านน้ำสหภาพเมียนมาร์อีกต่อไป เนื่องจาก รัฐบาลต้องการสงวนรักษาพื้นที่จับสัตว์น้ำทางทะเลให้กับชาวประมงพื้นบ้านขนาดเล็กของสหภาพเมียนมาร์

3) ประเทศไทย (Malaysia)

ประเทศไทยได้ประกาศเบ็ดเตล็ดเศรษฐกิจจำเพาะในปีพ.ศ.2523 และกำหนดให้เรือประมงไทยที่เดินทางผ่านน่านน้ำมาเลเซียจะต้องแจ้งให้ทางมาเลเซียทราบก่อนเป็นเวลา 48 ชั่วโมง โดยแจ้งผ่านศูนย์ประมงชายฝั่งที่จังหวัดสงขลา หากเรือประมงใดเดินทางผ่านเขตเศรษฐกิจจำเพาะของมาเลเซีย โดยมิได้เก็บอุปกรณ์การประมงอย่างมิชอบ พร้อมทั้งตรวจสอบสัตว์น้ำบนเรือประมงดังกล่าว จะถูกสั่นนิยมฐานว่า เรือประมงนั้นลักลอบขอจับสัตว์น้ำในเขตน่านน้ำมาเลเซีย จะถูกจับกุมและดำเนินการทางกฎหมายทันที ก่อให้เกิดปัญหาแก่เรือประมงไทยอย่างมาก เนื่องจากไทยถูกปฏิเสธ โดยมาตราบททางทะเลของมาเลเซีย ทั้งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

พ.ศ.2541 - 2549 เรือประมงไทยได้เข้าไปทำการประมงในน่านน้ำมาเลเซียในลักษณะให้ผู้ประกอบการมาเดินเรือประมง เข้าไปทำการประมงในรัฐชารัววัก จำนวน 150 ลำ และฝั่งมาลายาจำนวน 170 ลำ ซึ่งตามกฎระเบียบของมาเลเซียจะกำหนดให้นำสัตว์น้ำที่จับได้มานึ่นที่ท่าเทียบเรือ โตะนาหลี และขนส่งกลับประเทศไทยทางรถขนด้วยในทางปฏิบัติเรือประมงไทยส่วนใหญ่จะนำสัตว์น้ำกลับประเทศไทยโดยเรือประมงเนื่องจากเป็นวิธีการที่สะดวกสำหรับเรือประมงไทย

ขณะนี้ผู้ประกอบการไทยประสบปัญหาต่าง ๆ ในการทำการประมงร่วมกับมาเลเซีย เนื่องจากกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่ทางมาเลเซียกำหนดบังคับใช้ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการทำการประมง และมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้ประกอบการของไทยไม่สนใจที่จะทำการประมงในน่านน้ำมาเลเซีย

4) ประเทศไทย (Vietnam)

ประเทศไทยได้ประกาศในพ.ศ.2520 ทำให้เรือประมงไทยที่เคยทำการประมงในบริเวณน่านน้ำเวียดนามได้อ่ายเสรีในอีกต้นนี้ ไม่สามารถทำการประมงในพื้นที่ดังกล่าวได้อีกต่อไป

พ.ศ.2531 รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายให้เรือประมงต่างชาติเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำได้โดยการให้สัมปทาน แต่บริษัทนายหน้าซึ่งได้รับอนุญาตส่วนใหญ่ไม่มี

ประสบการณ์ในการทำการประมง และในอนุญาตมีราชบัณฑิลง ทำให้เรือประมงไทยที่เข้าไปทำการประมงในน่านน้ำประเทศไทยเวียดนามทำพิธีระเบียน กฐามาข เป็นเหตุให้รัฐบาลเวียดนามยกเลิกการให้ใบอนุญาต

พ.ศ.2532 รัฐบาลเวียดนามและไทยได้มีการลงบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมประมงไทยและกระทรวงการประมงเวียดนาม จัดตั้งบริษัทกลางและมีภาคเอกชนของแต่ละฝ่ายร่วมดำเนินการเพื่อให้มีการลงทุนร่วมกันในสาขาวิชาการทำการประมง อุตสาหกรรมด่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมเม็ดสี พ.ศ. 2537

พ.ศ.2541 มีบริษัทเอกชนเวียดนามจำนวน 3 บริษัทดำเนินการเข้าเรือประมงของไทยร่วมกับเจ้าของเรือไทยที่มีความชำนาญในการทำการประมงในเขตน่านน้ำเวียดนาม โดยใช้ลูกเรือไทยได้ในอัตรา 1 ใน 3 ของลูกเรือชาวเวียดนาม และการซื้อขายสัตว์น้ำดังต่อค่าเงินการตามสัญญาและผ่านธนาคารพาณิชย์เวียดนาม ต่อมา ชาวนะประมงเวียดนามสามารถเรียกร้องให้ยกเว้นภาษีอากรสำหรับสัตว์น้ำในเขตน่านน้ำเวียดนามได้เป็นอย่างดี จึงได้เลิกจ้างได้กิจการและลูกเรือไทย

๕) ประเทศกัมพูชา (Cambodia)

ประเทศกัมพูชา มีทรัพยากรสัตว์น้ำจีดและทะเล เป็นปริมาณมาก โดยสัตว์น้ำจีดนั้นมีจำนวนมากในบริเวณทะเลสาบ (Tonle sap) เม่น้ำโขง เม่น้ำป่าสัก ส่วนสัตว์น้ำทะเลเลนนั้นจะอยู่ในบริเวณพื้นที่ทะเลของกัมพูชา แต่เนื่องจากกัมพูชา มีพื้นที่ทางทะเลไม่นานกับพระพันที่ทางทะเลมีบริเวณพับซ้อนกับพื้นที่ทางทะเลของประเทศไทยและเวียดนาม

ในอดีตเรือประมงไทยได้ทำการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศกัมพูชา อย่างเสรี จนกระทั่ง กัมพูชาได้ประกาศเศรษฐกิจจำเพาะ ทำให้เรือประมงไทยไม่สามารถทำการประมงในพื้นที่ดังกล่าวได้อีกต่อไป แต่ยังปราบว่ามีเรือประมงไทยได้ลักลอบทำการประมงในเขตน่านน้ำกัมพูชาอยู่เนื่อง ๆ เรือประมงของไทยจากจังหวัดตราดเข้าไปทำการประมงในเขตน่านน้ำกัมพูชาในลักษณะเรือห้องถัง โดยการดำเนินการผ่านเจ้าหน้าที่ของกัมพูชาในจังหวัดกัมpong โถน ประมาณ 100 ลำ อย่างไรก็ตามการดำเนินการลักษณะนี้ไม่ใช่ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลรัฐ จึงทำให้เกิดปัญหาเรือลูกจัน และปล้นเรือก่อการบ่อบรังสี

3.2 การทำการประมงของไทยในน่านน้ำอินโดนีเซีย

นับจากประเทศอินโดนีเซียประการเดียวที่มีเศรษฐกิจจำเพาะในปีพ.ศ. 2523 ทำให้เรือประมงไทยไม่สามารถทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียได้โดยเสรีดังก่อน แต่รัฐบาลอินโดนีเซียยังมีนโยบายขออนุญาตให้เรือประมงต่างชาติสามารถทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียได้ แต่ต้อง

ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของทางการอินโดนีเซีย

3.2.1 การท่าประมงก่อนการประมงโดยภายในใหม่

ก่อนพ.ศ.2533 รัฐบาลอินโดนีเซียได้อนุญาตให้บริษัทอินโดนีเซียสามารถซื้อเรือประมงจากต่างประเทศเข้ามารับการประมงในประเทศไทยได้ บริษัทเอกชนไทยและบริษัทเอกชนอินโดนีเซียจึงได้มีการเจรจาด้านธุรกิจเพื่อนำเรือประมงไทยเข้าไปทำการประมงในประเทศไทยอินโดนีเซีย โดยร่วมกันดำเนินติดตาม-armed นิผลให้รัฐบาล อินโดนีเซียประกาศห้ามการซื้อขายเรือทั้งเรือไม้และเรือเหล็ก จากต่างชาติเข้าไปทำการประมงในอินโดนีเซียเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว

หลังพ.ศ.2533 อินโดนีเซียได้ออกกฎหมายที่ออกโดยชุดที่ต่อไปรวมทั้งรัฐกิจขับปลากันบริษัทอินโดนีเซีย ซึ่งอนุญาตให้บริษัทอินโดนีเซียที่ได้รับใบอนุญาต ประกอบธุรกิจประมง สามารถเข้าเรือต่างชาติเข้าไปขับปลาในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอินโดนีเซียได้ โดยใบอนุญาตจะมีระยะเวลาปีต่อปีเท่านั้น และได้ประกาศยกเด็ดขาดการเข้าเรือต่างชาติเข้ามาทำการประมงตั้งแต่ 1 มกราคม 2543

ในพ.ศ.2543 อินโดนีเซียได้ยกเลิกกฎหมายที่อนุญาตให้ผู้ประกอบการอินโดนีเซียซื้อเรือต่างชาติเข้าไปทำการประมง แต่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการอินโดนีเซียสามารถซื้อเรือประมง และเรือบรรทุกจากต่างประเทศได้ และดังเป็นเรื่องเหล็กใหม่ หรือเรื่องเก่าที่ต้องมีอยู่ไม่เกิน 15 ปี เพื่อเข้าไปทำการประมงในเขตเศรษฐกิจจำเพาะเท่านั้น ช่วงเวลาที่มีเรือประมงไทยประมาณ 1,200-1,500 ลำ และมีเรือบรรทุกจำนวน 36 ลำ ทำการประมงบริเวณทะเลตะวันตกฟรีร่า

ในพ.ศ. 2540 เป็นต้นมากองเรือประมงไทยได้พัฒนาการต่อเรือเหล็กเพื่อเข้าไปทำการประมงในประเทศอินโดนีเซีย โดยซื้อขาย จดทะเบียนเรือเป็นสัญชาติอินโดนีเซียในพ.ศ.2543 การประมงของเรือไทยในอินโดนีเซียซึ่งบังคับเป็นการทำการประมงในลักษณะการรวมทีมเป็นสำหรับเรือไม้และการซื้อขายสำหรับเรือเหล็ก เพื่อให้สามารถเข้าไปทำการประมงในทะเลเงินได้ และบริเวณทะเลตะวันตกฟรีร่าได้ ก่อให้เกิดปัญหาระบบที่สำคัญจังหวัดญี่ปุ่นระยะ

ในพ.ศ.2545 ผลจากการประชุมบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย ทำให้ไทยได้รับสัมปทานประมงในบริเวณทะเลเงินได้ โดยให้ทดลองทำการประมงเป็นระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเรือที่เข้าไปทำการประมงจะต้องมีสัญชาติไทย และจะต้องเทียบเท่า เพื่อตรวจสอบที่ต่อเรือ Taremap, Pamangkat, Tanjung , Pinang และ Batam เท่านั้น

ในพ.ศ.2546 ได้มีการประชุมคณะกรรมการประมงไทย-อินโดนีเซีย ครั้งที่ 3 ที่กรุงเทพมหานคร และครั้งที่ 4 ที่ยอกจาการ์ดา ประเด็นที่สำคัญคือการจัดทำสมุดคู่มือประมงเพื่อ

เป็นแนวทางร่วมในการปฏิบัติสำหรับเรือประมงไทย และมีการเพิ่มเติมประเภทเครื่องมือทำการประมงประเภทอ่อนล้อย และอ่อนล้อนให้เข้าไปทำการประมงในทะเลเงินได้อีกด้วย

3.2.2 การทำการประมงหลังการประปาใช้นโยบายใหม่

รัฐบาลอินโดนีเซียได้เปลี่ยนแปลงนโยบายและออกกฎหมายประมงฉบับใหม่ (Indonesia Fisheries Act. No.31/2004) โดยไม่มีการออกใบอนุญาต (License) แก่เรือประมงต่างชาติอีกด่อไป สำหรับผู้ประกอบการต่างชาติประสงค์จะทำการประมงจะต้องร่วมลงทุน (Joint venture) กับบริษัทอินโดนีเซียในอุตสาหกรรมประมงเชิงก่อตั้งเป็นการทำการประมงแบบบูรณาการ (Integrated fisheries)

รัฐบาลอินโดนีเซียต้องการสนับสนุนให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง เพื่อกระชับรายได้และสร้างงานในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น จึงกำหนดว่าเรือประมงต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียนี้ต้องใช้กฎระเบียบใหม่นี้ในปี พ.ศ.2549 เป็นต้นไป ภายใต้กฎระเบียบใหม่นี้ดูประสังค์ดังต่อไปนี้

1) เพื่อเป็นการจัดการ และการใช้ทรัพยากรจากทรัพยากรธรรมชาติสัตว์น้ำ ซึ่ง เป็นเรื่องที่มีความสำคัญของประเทศไทยกำหนดให้มีการทดลองเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์น้ำและสั่งแบ่งครึ่งตามความเจ่อนัยของกฎหมายสากล

2) กฎกระทรวงเรื่องการทำประมงขับสัตว์น้ำโดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1) สำหรับสัตว์น้ำที่ขับได้ในเบื้องต้นนี้ข้อตกลงว่าจะส่งขึ้นที่ท่าเรือ อินโดนีเซียประมาณร้อยละ 70 ที่เหลือร้อยละ 30 สามารถนำกลับประเทศไทยได้ และนโยบายการ บริหารการค้าจะขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผู้ร่วมทุนทั้งสองฝ่ายจะปรับเปลี่ยนไปตามความ เห็นชอบของค่าดำเนินการแต่ละช่วง

2.2) การใช้ลูกเรือในเรือร่วมทุน ในตอนต้นรัฐบาลอินโดนีเซียต้องผ่อนผันให้ สามารถใช้ลูกเรือคนไทยได้ ร้อยละ 90 ลูกเรืออินโดนีเซียร้อยละ 10 แต่ในอนาคตเรือประมงไทย จะต้องค่อยๆ เพิ่มลูกเรือชาวอินโดนีเซียขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 10 ต่อปี

ดังนั้นในปี พ.ศ.2550 จะไม่มีเรือต่างชาติขับปลาในลักษณะการขอใบอนุญาต (License) อีกต่อไป แต่ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซียกับต่างประเทศคังก์ล่าว ซึ่งคง สามารถใช้เรือต่างชาติขับสัตว์น้ำได้ในลักษณะ ต่อไปนี้

1) ร่วมลงทุน (Joint investment) ระหว่างผู้ประกอบการต่างชาติกับ ผู้ประกอบการอินโดนีเซียในลักษณะที่หุ้นส่วนการลงทุนร่วม

2) การร่วมจับสัตว์น้ำ (Joint operation) คือไม่มีการร่วมลงทุนแต่เป็น ลักษณะร่วมกันจับสัตว์น้ำระหว่างเจ้าของเรือต่างชาติกับเจ้าของอุตสาหกรรมในประเทศ

อินโดนีเซีย

ภาพที่ 7 แสดงแผนที่จุดตรวจสอบและห้ามท่าขึ้นปลาที่กำหนดในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอินโดนีเซียบริเวณทะเลออราฟูร์ว่า

○ = จุดตรวจสอบ

ตารางที่ 4 แสดงจุดตรวจสอบและห้ามท่าขึ้นปลาในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอินโดนีเซีย

พื้นที่ทำการประมง	จุดตรวจสอบ และห้ามท่าขึ้นปลา
ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของ อินโดนีเซีย บริเวณทะเล ออราฟูร์ว่า	<ol style="list-style-type: none"> ท่าขึ้นปลาตัวดว (Tual) ท่าขึ้นปลาเคนดาเร (Kendari) ท่าขึ้นปลาโซลอง (Sorong) ท่าขึ้นปลาอัมบอน(Ambon) ท่าขึ้นปลาเตอเนเต้ (Ternate) ท่าขึ้นปลาคูปัง (Kupang) ท่าขึ้นปลาเมอรูเก้ (Merauke)

ต่อมา กระทรวงกิจการทางทะเลและประมงอินโดนีเซียบังได้ออกกฎระเบียบใหม่ (Ministry of Marine Affairs and Fisheries Regulation Number : 14/21 – Regarding Capture Fisheries Business) กำหนดให้ผู้ประกอบการชาวต่างชาติจะต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการชาว

อินโคนิเชิญ ในการทำธุรกิจประมงแบบครบวงจร โดยเริ่มแรกจะต้องมีโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ (Processing Plant) ในประเทศไทย อินโคนิเชิญเลือกที่อยู่ในอนุญาตนำเรือประมงจากต่างประเทศ เข้ามาทำการประมงในน่านน้ำ อินโكونิเชิญได้ เรือประมงที่นำเข้ามากันนั้นจะต้องเปลี่ยนสัญชาติเป็นเรืออินโคอนิเชิญ ลูกเรือ (Fishing Boat Crews) จะต้องเป็นชาวอินโคอนิเชิญอย่างน้อย 70 เปอร์เซ็นต์ สำหรับหัวหน้าลูกเรือ (Captain) และช่างเครื่องเรือ (Engineer) เป็นคนต่างด้าวได้ รวมทั้งสัตว์น้ำที่ขึ้นได้นั้นจะต้องนำเข้าสั่งที่ท่าเรือในประเทศไทย อินโคอนิเชิญเลือกที่อยู่ในประเทศไทยได้ สามารถนำออกไปขายยังต่างประเทศได้ สาเหตุที่รัฐบาลอินโคอนิเชิญกำหนดมาตรการดังกล่าวอุดหนุน เนื่องจาก รัฐบาลอินโคอนิเชิญต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย อินโคอนิเชิญอย่างครบวงจร ทั้งด้านการขับสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และการขายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำไปยังต่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มมูลค่า (Value Added) สัตว์น้ำของประเทศไทย อินโคอนิเชิญ

3.3 ผลกระทบต่อการทำประมงของไทยในน่านน้ำอินโคอนิเชิญ

3.3.1 ด้านกฎหมาย

จากการที่ประเทศไทย อินโคอนิเชิญได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านการประมงและออกกฎหมายประมงใหม่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจประมงของไทยในประเทศไทย อินโคอนิเชิญประสบปัญหาหลายประการ เช่น

1) ข้อกำหนดในเอกสารสำคัญต่าง ๆ ไม่ชัดเจน และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยโดยเฉพาะบัญญัติการนำสินค้าประมงกลับมาขึ้นประเทศไทย และการกำหนดจำนวนถูกเรือประมงชาวอินโคอนิเชิญในการทำการประมงร่วม เป็นต้น

2) ข้อกำหนดเรื่องการร่วมทุนนั้น ยังไม่สามารถหารือริษยาอินโคอนิเชิญที่มีศักยภาพกว้างขวางทุนได้ ซึ่งบริษัทอินโคอนิเชิญส่วนใหญ่จะถอนตัวในด้านการหาใบอนุญาตหรือเป็นบริษัทนายหน้ามากกว่า

3) กฎหมายทางการประมงของแต่ละท้องถิ่นไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก่อให้เกิดปัญหาความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ได้

4) การเปลี่ยนกฎหมายเบื้องต้นจะต้องดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของเรือประมง (Vessel Monitoring System – VMS) ใหม่ทุกครั้งก่อนหนึ่งจากค่าใช้จ่ายรายเดือนที่จะต้องเสียแล้ว เป็นการเพิ่มภาระด้านค่าใช้จ่ายอีกประการหนึ่ง

3.3.2 ด้านทรัพยากริมฝาย

การที่ประเทศไทย อินโคอนิเชิญมีการกำหนดนโยบายและออกกฎหมายประมงใหม่นั้น

เนื่องจากทางการอินโดนีเซียต้องการบริหารจัดการทรัพยากรปะยางทะเลให้สอดคล้องกับหลักการ และทฤษฎีการจัดการปะยางอย่างซึ่งเป็นโภคภารควบคุมในอนุญาตเรือปะยางให้เหมาะสมกับจำนวนทรัพยากรสัตว์น้ำและศักยภาพการผลิตของแหล่งทรัพยากรปะยางในแต่ละพื้นที่ การกำหนดทำท่าเทียบเรือให้เรือปะยางต่างชาตินำสัตว์น้ำเข้าท่าเทียบเรือที่กำหนดนั้นเพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย IUU (Illegal fishing, Unregulated and Unreported) การเก็บภาษีการจับสัตว์น้ำ การเก็บรวมรวมข้อมูลการจับสัตว์น้ำว่าสัตว์น้ำที่จับได้นั้นเป็นสัตว์น้ำที่จับได้จากแหล่งปะยางใด อันจะทำให้สามารถประเมินประชากรสัตว์น้ำได้ (Stock Assessment) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการเพื่อตรวจสอบปริมาณสัตว์น้ำ หรือสัตว์น้ำชนิดใดก็ตามที่เก็บศักยภาพการผลิต ตลอดจนสัตว์น้ำชนิดใดใกล้ชิดอยู่พันธุ์

3.3.3 หัวความปลดปล่อย

อินโดนีเซียต้องการเพิ่มความเข้มงวดทางด้านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง (Monitoring, Control and Surveillance - MCS) โดยการกำหนดมาตรการให้เรือปะยางที่ได้รับอนุญาตต้องติดตั้งระบบติดตามเรือเป็นการนำเทคโนโลยีความเรียบเรียงมาใช้เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของเรือปะยางที่ได้รับอนุญาต เพื่อให้ทราบตำแหน่ง และการปฏิบัติงานของเรือปะยาง ต่างชาติ ซึ่งประเทศไทยได้รับอนุญาตให้ติดตั้ง VMS ถึงแม้จะทำให้เรือปะยางต้องมีเวลาเดินทางมากขึ้น แต่ก็ทำให้ระบบการนำร่อง และการจัดการทำการปะยางที่ดีขึ้น เพิ่มพูนความปลอดภัยในการปฏิบัติการปะยางไทยไม่สามารถติดต่อเรือปะยางของตนได้ หรือ มีการโจมตีเรือเกิดขึ้น ก็สามารถขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

3.3.4 ด้านการดำเนินงาน

ปัญหาในด้านการดำเนินงานสามารถแบ่งเป็นประเด็นดังๆ ได้ดังนี้

1) ปัญหาด้านเอกสารที่มีความซุ่มซ่อนทำให้การดำเนินการต่างๆ ล่าช้า บางขั้นตอนใช้เวลานานไม่ถูกต้อง 1 เดือน ทำให้บริษัทประสบปัญหาความล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานต่างๆ ต่อไปได้ เช่น การถ่ายสิบค้าสัตว์น้ำเมื่อเรือปะยางทำการปะยางสัตว์น้ำเต็มลำได้

2) ปัญหาด้านร่วมทุนในประเทศอินโดนีเซีย ในหลักการรัฐบาลอินโดนีเซียต้องการให้ต่างชาติเข้าไปลงทุน และสนับสนุนด้านกิจการปะยางและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วชาวอินโดนีเซียเข้ามายังไม่พร้อมที่จะลงทุน เนื่องจากเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจไม่มั่นคง นาร่วมลงทุนกับคนไทย ซึ่งบางบริษัทของไทยต้องเลิกกิจการด้านการปะยางกับประเทศไทย ในการอินโดนีเซียต้องการขายเรือทั้งหมดให้กับบริษัทอื่นเนื่องจากหากผู้ร่วมลงทุนที่มีศักยภาพไม่ได้ เช่น ในปี 2553 นายมานะ ศรีพิทักษ์ นายนายสมานะประเสริฐแห่งประเทศไทย ได้ก่อตั้งบริษัทร่วมทุนประมง ชื่อบริษัท MAN A Fisheries ร่วมทุนกับผู้ประกอบการของอินโดนีเซีย ทำเรือปะยางไทย

นาทำประมงในอินโดนีเซีย แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะไม่มีเรือของไทยเข้าใจดันใจเข้าร่วม เพราะพิจารณาแล้วอาจไม่ถูกทุน หรือได้กำไรน้อย

3.3.5 ด้านลูกเรือประมง

ในด้านลูกเรือก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากนิยมขายให้บุรุษต่างด้าวที่ต้องมีลูกเรือที่เป็นชาวอินโดนีเซียร่วมทำประมงด้วย ทำให้ส่งผลกระทบต่อบริษัทพอมุมควาย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นดังนี้ ดังนี้

1) ไม่สามารถหาลูกเรือชาวอินโดนีเซียที่มีประสบการณ์ในการทำการประมง และมากพอตามข้อกำหนดของรัฐบาลอินโดนีเซียได้ ความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมและศาสนา อาจก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการได้

2) ลูกเรือประมงไทย และบุคลากรที่ ดำเนินงานใน ประเทศไทยอาจทำงานชี้ช่องจากการสำรวจพื้นที่ประมงอย่างไม่ถูกต้อง เนื่องจากภารกิจประมง คือ กิจการเรือบรรทุกสัตว์น้ำ กิจการห้องเย็น กิจการแพปลา และกิจการแปรภพสัตว์น้ำ เป็นต้น เนื่องจากปริมาณวัตถุคุณภาพที่เป็นสินค้าสัตว์น้ำนำเข้าไทยน้อยลง

3.3.6 ด้านการตลาด

ด้านการตลาดเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบดังต่อไปนี้

1) ปัญหาราคาสัตว์น้ำ เนื่องจากต้องขายสัตว์น้ำในอินโดนีเซียนานชั่วคราว ขาดค่อนข้างค่าและมีกระบวนการเพิ่มน้ำหนักขึ้นส่งผลกระทบด้าน ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น เพราะนิยมขายใหม่ของรัฐบาลอินโดนีเซียที่กำหนดให้ขึ้นสินค้าสัตว์น้ำที่ประเทศไทย อินโดนีเซียเป็นผู้นำ ให้คุณภาพของสินค้าสัตว์น้ำลดลง เพราะต้องถ่ายจากเรือประมงเข้าไปเก็บไว้ในห้องเย็น ทำให้สัตว์น้ำชำรุด ไม่สวยงาม เสียเวลา งานซื้อขาย ไม่ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

2) อินโดนีเซียมีนโยบายควบคุมการนำเข้าสัตว์น้ำเข้าประเทศไทยโดยจำแนกอัตราส่วนที่คงคลังเป็นอย่างมาก มีผลทำให้สินค้าสัตว์น้ำที่เคยเข้ามาซึ่งประเทศไทยโดยตรงลดลง

3.3.7 ด้านวัตถุคุณภาพ

พบว่าปริมาณสัตว์น้ำในทะเลตะวันตกกว่ารีเมลคัน้อยลง เนื่องจากทางการอินโดนีเซียให้เรือไทย, จีน, เกาหลี, และได้หัวน้ำเข้ามาทำการประมงในเขตที่เป็นเวลาหลายเดือนมากทำให้ห้องทะเลเกิดความเสื่อมโทรมเริ่ว สัตว์น้ำที่จับได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน ทำให้เรือประมงขนาดเดิมต้องทำประมงนานกว่าเดิมจึงจะได้ปริมาณสัตว์น้ำเท่าเดิมทำให้คันทุนสูงขึ้นมาก อาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำในประเทศไทย เนื่องจากราคาวัตถุคุณภาพสูงขึ้น

3.4 ปัญหาในการทำการประเมินนักเรียนโดยนิเสธ

3.4.1 ปัญหาในการทำการประเมินที่เกิดขึ้นจากฝ่ายไทย

ในอคติที่ผ่านมามีเรื่องประเมินไทยถูกทางการอินโดนีเซียขับกุมเป็นจำนวนมากโดยมีสาเหตุดังนี้

1) การลักลอบทำการประเมินนอกเขตสัมภพานา ซึ่งพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของอินโดนีเซียมีแหล่งประเมิน 2 พื้นที่ ที่กองเรือประเมินไทยเข้าไปทำการประเมินอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ ทะเลนาญ่า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทะเลเจนไทร อีกแห่งหนึ่งคือ ทะเลอราฟูร่า เป็นน่านน้ำทางตอนใต้ของอินโดนีเซีย อยู่ระหว่างติมอร์ตะวันออก อิริยานชา耶 และประเทศออสเตรเลีย โดยเรื่องประเมินที่ก่อให้เกิดปัญหาส่วนใหญ่ทำการประเมินอยู่ในทะเลนาญ่า

2) ด้านเอกสาร โดยด่วนให้ผู้จะเป็นผู้ร้องขอการใช้ใบอนุญาตหรือเอกสารประกอบ ซึ่งผู้ประกอบการได้วันจากนายหน้าอินโดนีเซียหรือใบอนุญาตหมดอายุ และถูกเรียบไม่มีใบอนุญาตทำงาน เป็นต้น

3) ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ในตำแหน่ง กับต้นเรื่อและศักดิ์ ซึ่งมีความสำคัญในการควบคุมการทำการประเมินให้อยู่ในกฎระเบียบ รวมทั้งปัญหาความขัดแย้งกับประเมินท้องถิ่นเป็นต้น

3.4.2 ปัญหาในการทำการประเมินที่เกิดขึ้นจากฝ่ายอินโดนีเซีย

ที่ผ่านมาผู้ประกอบการประเมินไทยมีความพยายามที่จะประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการอินโดนีเซียเพื่อร่วมทุนในการประเมิน แต่ประสบกลับได้รับความทุ่งยากในการปฏิบัติเนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1) นโยบายด้านการประเมินของประเทศอินโดนีเซียไม่มีความแน่นอน มีผลให้เกิดความไม่โปร่งใส

2) กฎระเบียบในการทำการประเมินส่งผลให้ดันทุนในการทำการประเมินสูงเกินกว่าที่จะรับได้

3) ยังขาดสารานุปโภคพื้นฐานที่จำเป็น เช่นไฟฟ้า น้ำประปา ถนน และประเทศอินโดนีเซียเป็นเกาะ จึงทำให้เกิดความยากลำบากในการสร้างอุตสาหกรรมประเมินในประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น

4) รัฐบาลอินโดนีเซียมีการกำหนดมาตรการทางการค้า ซึ่งมีลักษณะเป็นการกีดกันทางการค้าในหลายมาตรการ ได้แก่ มาตรการที่เป็นการห้ามน้ำเข้า มาตรการใบอนุญาตน้ำเข้า มาตรการขึ้นทะเบียนอาหารและยา และมาตรการด้านสุขอนามัย รวมทั้งมาตรการตอบโต้การทุ่นคลาด

5) ระบบราชการของอินโดนีเซียมีความซับซ้อน ยุ่งยาก มีหลายขั้นตอน

โดยเฉพาะในเรื่องการนำเข้าสินค้า การจำหน่ายสินค้านำเข้า และโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับด้านศุลกากร ซึ่งถือเป็นด้านทุนทางการค้าที่สูงมาก

6) กฎหมายและกฎระเบียบของอินโดนีเซียในหลายเรื่อง ไม่มีความชัดเจนและไปร่วงไส เร่น กฎระเบียบและนโยบายด้านการประมง ไม่มีกฎหมายที่ชัดเจนและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานรัฐบาลหน่วยงาน เร่น กระทรวงเกษตร กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการค้า เป็นต้น

3.5 การปรับตัวของผู้ประกอบการประมงไทยในประเทศอินโดนีเซีย

จากการที่อินโดนีเซียได้กำหนดนโยบายประมงใหม่รวมทั้งได้มีการออกกฎหมายและระเบียบประมงใหม่ ผู้ประกอบการประมงไทยที่ประสงค์จะไปทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย จะต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบใหม่ดังนี้

3.5.1 การลงทุนร่วม

จากการที่รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายสนับสนุนให้มีการพัฒนาอุดสาหกรรมประมงต่อเนื่อง เพื่อกระชับรายได้และสร้างงานให้กับชาวประมงพื้นบ้านและแรงงานท้องถิ่น จึงกำหนดให้ผู้ประกอบการประมงต่างชาติจะต้องห้องร่วมทุน กับผู้ประกอบการอินโดนีเซีย ใน การจัดสร้างโรงงานอุดสาหกรรมห้องเย็นหรือโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำสีขาวก่อน เมื่อดำเนินการจัดสร้างห้องเย็นหรือโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ เรียบร้อยแล้วจึงจะอนุญาตให้นำเรือต่างชาติมาทำการประมง ในน่านน้ำอินโดนีเซียได้ พร้อมกับเปลี่ยนสัญชาติเรือเป็นสัญชาติอินโดนีเซีย พร้อมกับจ้างถูกเรือประมงชาวอินโดนีเซียขึ้นมาด้วยสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ประกอบการต่างชาติจำต้องพิจารณา ปัจจัยดัง ๆ ประกอบดังนี้

1) การสร้างอุดสาหกรรมประมงในประเทศไทยอินโดนีเซีย อาจจะยากลำบาก เนื่องจากประเทศไทยอินโดนีเซีย เป็นหมู่เกาะ อุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องนำเข้าจากเมืองต่าง ๆ ทำให้ต้นทุนสูงมาก และล่าช้า

2) ผู้ร่วมทุนชาวอินโดนีเซียที่มีศักยภาพ มีจำนวนไม่มากนัก และการแบ่งปันผลประโยชน์จะต้องทำด้วยความรักดุณและชัดเจน

3.5.2 การจัดการกองเรือ

ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของอินโดนีเซีย เนื่องจากทางการอินโดนีเซียมีการเข้มงวด ภาคบังคับเข้มในการขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำ จากเรือประมง ไปยังเรือบรรทุกสินค้าสัตว์น้ำ ซึ่งมีความจำเป็นต้องนำสินค้าสัตว์น้ำที่ทำการประมงได้เข้าเก็บในห้องเย็นที่ประเทศไทยอินโดนีเซีย หรือแพกลางสินค้าสัตว์น้ำสีขาวก่อน ดังนั้นเพื่อมิให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการมากนัก จึงต้องกำหนดแผนการให้ชัดเจนในการขนถ่ายสัตว์น้ำ เวลาซ่อมแซมเรือ เวลาในการขนถ่ายน้ำมัน น้ำดื่ม

และเสบียงอาหาร รวมทั้งต้องใช้เวลาในการฝึกฝนงานชาวอินโดนีเซียให้เกิดความชำนาญงานมากขึ้น

3.5.3 การนำสินค้าสัตว์น้ำกลับประเทศไทย

การปรับตัวในการนำสินค้าสัตว์น้ำกลับมาประเทศไทย จะต้องตรวจสอบให้ชัดเจนว่าอินโดนีเซียอนุญาตให้นำสินค้าสัตว์น้ำกลับมาในสัดส่วนเท่าใด เพื่อกำหนดเวลาเดินทางและกำหนดการประกอบการ ว่าจะมีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด บางบริษัทได้มีการวางแผนในการปรับตัวโดยการหาตลาดที่สามารถส่งสินค้าสัตว์น้ำได้โดยตรงจากประเทศไทยอินโดนีเซียโดยไม่ต้องนำเข้าก้าวกลับประเทศไทย

3.5.4 การบริหารจัดการบุคลากร

การปรับตัวของผู้ประกอบการบางรายคือให้ลูกเรือไทยทำงานร่วมกับทางลูกเรือชาวอินโดนีเซียให้ได้มากที่สุด เหตุ因คนที่จะไปปะฉุกเฉินอาจถูกตั้งไว้ที่เมืองท่าเรือต่างๆ ในประเทศไทยอินโดนีเซีย และการอบรมคนงานใหม่มีประสิทธิภาพควบคุมความประพฤติของลูกเรือ โดยส่งเจ้าหน้าที่ด้านทรัพยากรบุคคลเข้าไปปะฉุกเฉินมากขึ้น การติดต่อสื่อสารก็เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการจัดการบุคลากรที่ทำงานในต่างประเทศ

ในปี พ.ศ. 2555 กรมประมงและกรมเจ้าท่าได้ร่วมกันสำรวจเรือประมงไทยที่มาขoplainสัญชาติเพื่อไปทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย พบว่า มีเรือประมงไทยประมาณ 200 ลำ และเรือชนิดถ่ายสัตว์น้ำประมาณ 50 ลำ ทำการประมงในบริเวณ ทะเลรอบญี่ปุ่น (Arafura Sea) ส่วนบริเวณเขตทะเลเลนากูน่ารัน ไม่มีรายงานการร่วมทุนทำประมงในพื้นที่ดังกล่าว แต่ได้รับรายงานว่ามีเรือประมงของจังหวัดปีตานานีไปร่วมทำการประมงกับผู้ประกอบการชาวมาเลเซียพร้อมกับปลีกย่อยสัญชาติเรือปีนังเรือมาเลเซีย ทำการประมงในเขตน่านน้ำมาเลเซีย และมีรายงานว่าบางครั้งได้ลักลอบทำการประมงในบริเวณน่านน้ำอินโดนีเซีย ทำให้ลูกจันบุน

3.6 บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding - MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการประมงระหว่างไทยและอินโดนีเซีย

รัฐบาลของประเทศไทย อินโดนีเซียและประเทศไทยได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการประมง เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2545 และ MOU จะบันทึกกล่าวไว้ดังนี้ ด้วยความตุ้นในวันที่ 16 มกราคม 2548 นับจากนั้นจนกระทั่งถึงปีจุบันนี้ (พ.ศ. 2555) เป็นระยะเวลากว่า 8 ปี ปรากฏว่า ข้างไม่สามารถลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับใหม่ เนื่องจากฝ่ายอินโดนีเซียต้องการให้ฝ่ายไทยรับผิดชอบส่างกลับลูกเรือประมงไทยที่ลูกจันบุนเนื่องจากการทำประมงโดยฝ่ายกูหมายเหตุ น่านน้ำอินโดนีเซีย เพราะกูหมายเหตุอินโดนีเซียจะดำเนินคดีเฉพาะผู้ควบคุมเรือและช่างเก็บของเรือเท่านั้น ส่วนลูกเรือทั้งหมดจะต้องกลับคืนสู่ประเทศไทยของตนโดยเจ้าของเรือและรัฐบาลเจ้าของเรือ

จะต้องรับผิดในค่าใช้จ่ายในการจัดส่งลูกเรือกลับประเทศไทย แต่ฝ่ายไทยไม่สามารถยอมรับข้อกำหนดดังกล่าวได้ เนื่องจากลูกเรือบนเรือประมงไทยนั้นมีลูกเรือที่เป็นสัญชาติไทย หมู่บ้าน และชาวชี้ง ทางการไทยไม่สามารถเสียค่าใช้จ่ายในการส่งลูกเรือค้างคืนบนเรือประมงไทยกลับสู่ประเทศไทยได้ จึงทำให้ไม่สามารถมีข้อสรุปใน ร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) ฉบับใหม่ได้

ปัญหาเรื่องการจัดส่งลูกเรือที่ลูกจันทุนกลับคืนสู่ประเทศไทยนั้น เป็นปัญหาที่เกิดจากเจ้าของเรือประมงไทยขาดความรับผิดชอบในการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการจัดส่งลูกเรือกลับคืนสู่ประเทศไทยของตน เป็นภาระให้กับประเทศไทยอ่อนโถนเช่นที่จะต้องออกค่าใช้จ่ายในการจัดส่งลูกเรือที่ลูกจันทุนกลับคืนสู่ประเทศไทยของตนเอง ดังนั้น รัฐบาลอินโดนีเซียจึงต้องการให้รัฐบาลไทยตัดสินใจที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าว แต่รัฐบาลไทยไม่สามารถยอมรับข้อตกลงในการเสียค่าใช้จ่ายในการส่งกลับลูกเรือค้างคืนบนเรือประมงไทยได้

เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พระราชนิพัทธิ์การประมง พ.ศ. 2490 มาตรา 28 ทวี มีบทบัญญัติ ดังนี้

“บุคคลใดเป็นเจ้าของเรือ ให้หัวเรือยอมรับให้ใช้เรือของตนทำการประมงหรือเพื่อทำการประมงจนเป็นเหตุให้มีการละเมิดค่าน้ำด่างประเทศไทย และทำให้ค้นประจำเรือ หรือผู้โดยสารไปกับเรือต้องตกค้างอยู่ ณ ด่านประเทศไทย บุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณากำหนดค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อันเกิดจากการละเมิดค่าน้ำด่างประเทศไทยซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว

ในการภาษีที่ไม่สามารถแจ้งคำวินิจฉัยแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง เพราะไม่พบด้วยบุคคลดังกล่าว หรือไม่มีผู้โดยยอมรับแทน ให้อธิบายว่าบุคคลดังกล่าวได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการแล้ว ในเมื่อพนักงานเข้าหน้าที่ได้ส่งคำวินิจฉัยทางไปรษณีย์ลงที่บ้านหรือปีกคำวินิจฉัยไว้ในที่เงินได้จ่าย ณ สำนักงานภูมิลำเนา หรือเป็นที่อื่นของบุคคลดังกล่าว โดยมีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นพยานในการนั้น”

มาตรา 64 กำหนดลงโทษ ดังนี้

“บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามมาตรา 28 ทวี ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือ จําคุกไม่เกิน ห้าปี หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการดำเนินคดีตามมาตรา 28 ทวี สำหรับเรื่องที่ทำการประมงในน่านน้ำประเทศไทยค่าง ๆ คือ

ประเทศไทย สาหภาพหมู่	5	คดี
ประเทศไทย เวชภานุ	43	คดี
ประเทศไทย อินเดีย	6	คดี

ประเทศไทย	1	คดี
ประเทศไทย มาเลเซีย	1	คดี

นับจากปีพ.ศ. 2547 เป็นต้นมาคณะกรรมการตามมาตรา 28 ทวิ ยังมิได้มีการประชุมพิจารณาคำนิยามคดีเพิ่มเติมแต่อย่างใด ดังนั้นจึงมิได้มีการดำเนินการกันเจ้าของเรือที่ปล่อยให้ลูกเรือตกค้างอยู่ในต่างประเทศในช่วงหลังจากปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน

ความคืบหน้าของการเจรจาเพื่อหารือข้อตกลงร่วมกันสำหรับบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือด้านประมงระหว่างไทยและอินโดนีเซียนั้น ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย (คร.สุติโว บันบัง บุหุต โซโน) และ นายกรัฐมนตรีไทย (น.ส. อิงกะยาน พินวัตร) ได้มีความเห็นร่วมกันที่จะผลักดันให้สามารถบรรลุข้อตกลงในร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือด้านประมงระหว่างไทย และอินโดนีเซีย โดยร่วม โดยเฉพาะอย่างอื่นที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการด้านประมง กระบวนการจัดการประมง กระบวนการจัดการทรัพยากริมฝั่ง ตลอดจนการดำเนินการด้านกฎหมาย ที่จะเจรจาต่อเนื่องไปได้จนกว่าจะบรรลุข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย

การประชุม The 8th Meeting of Joint Commission Sub-Committee on Fisheries Cooperation between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Republic of Indonesia มีขึ้นเมื่อวันที่ 19 - 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณา ร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือด้านประมงระหว่างไทยและอินโดนีเซีย มีความคืบหน้าไปมาก แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาที่ยังต้องไม่ได้อธิบาย ประเด็นคือ

- (1) ประเด็นการส่งลูกเรือต่างด้าวันเรือประมงไทยกลับคืนสู่ประเทศไทยเดิม
- (2) ประเด็นที่ฝ่ายอินโดนีเซียเสนอเพิ่มเติมเรื่อง ทรัพยากรพันธุกรรม (Generics Resources) และการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge)
- (3) ประเด็นสุขอนามัยและสวัสดิการของลูกเรือประมง

แต่อย่างไรก็ตามผู้แทนทั้งสองประเทศรับที่จะนำประเด็นปัญหาดังกล่าวไปหารือเป็นการภายในกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย และจะส่งความเห็นให้กันแต่ละฝ่ายทราบภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อให้ร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือด้านประมงระหว่างไทย และอินโดนีเซียฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์และสามารถลงนามได้โดยผู้นำประเทศไทยทั้งสองภาษาในปี พ.ศ. 2555

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะนำเสนอทั้งหมดของ การศึกษา และข้อเสนอแนะทั้ง ในเชิงนโยบายและการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 สรุปผลการศึกษา

ประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จในการจัดการทรัพยากระบบน้ำในอ่าวไทยเนื่องจากไม่สามารถควบคุมจำนวนเรือประมงให้มีปริมาณเหมาะสมกับศักยภาพการผลิตของทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวไทย รวมทั้งไม่สามารถควบคุมการใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย (Illegal fishing gear) เครื่องมือประมงที่มีลักษณะทำลายทรัพยากร (Destructive fishing gear) เช่น อวนลาก อวนรุน อวนล้อมตาดี ข่ายตาดี ระเบิด เป็นต้น ทำให้มีการทำประมงเกินกว่ากำลังการผลิตของสัตว์น้ำ (Over fishing) ในอ่าวไทย และมีผลต่อเนื่องทำให้เกิดความเสื่อมทางระบบน้ำของทรัพยากระบบน้ำ (Stock depletion) ไม่สามารถจัดการทรัพยากระบบน้ำให้สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีของการจัดการทรัพยากระบบน้ำอย่างยั่งยืน มีผลทำให้ปริมาณสัตว์ทะเลของไทยมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง ไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการการทำประมง ดังนั้นเรื่องประมงของไทยจึงต้องหันหน้าไปทำการประมงในน่าน้ำของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่น้ำฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย โคนีเชียเป็นประเทศที่มีพื้นที่ท้องทะเลกว้างใหญ่ไพศาล มีทรัพยากรทางทะเลอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้ทางเศรษฐกิจที่สำคัญมาก แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงขาดแคลนทรัพยากระบบน้ำอย่างมาก

แต่อย่างไรก็ตาม ทางการอินโดนีเซียนั้นพยายามในการจัดการทรัพยากระบบน้ำอย่างชั้นเยี่น จึงออกกฎหมายประมงใหม่ กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการประมงต่างชาติต้องร่วมทุนทำประมง (Joint Venture) กับผู้ประกอบการท้องถิ่นชาวอินโดนีเซีย โดยการจัดสร้างโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำในประเทศไทย โคนีเชียเดียวกัน ต่อจากนั้นจึงจะออกใบอนุญาตทำประมง สามารถนำเข้าสู่ประเทศไทยได้โดยตรง แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงขาดแคลนทรัพยากระบบน้ำอย่างมาก จึงต้องเปลี่ยนสัญชาติเป็นเรือประมงสัญชาติอินโดนีเซีย กับอนุญาตให้ใช้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย 30 เมตร เช่นเดียวกับกฎหมาย 70 เมตร เช่นเดียวกับกฎหมาย ให้มีผู้ควบคุมเรือและช่างเครื่องเรือเป็นชาวต่างชาติได้ สัตว์น้ำที่จับได้จะต้องนำมารักษาเทียบเรือตามที่กฎหมายกำหนด เสียก่อน เพื่อตรวจสอบการจับสัตว์น้ำและเสียภาษีสัตว์น้ำ รวมทั้งจะต้องทำการประรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น เช่น การแยกเม็ด เช่น เสียก่อนจึงจะอนุญาตให้นำมาใส่เรือแม่เพื่อนำกลับสู่ประเทศไทย และดำเนินการต่อไป

หากเป็นไปได้ ทางการอินโดนีเซียต้องการให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำที่ประเทศไทย อินโดนีเซีย ซึ่งก่อภาระเบียบเหล่านี้มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการประมงของไทยในอินโดนีเซีย จำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎระเบียบดังกล่าว ในปัจจุบันนี้มีเรือประมงไทยร่วมทุนทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียบริเวณ ทะเลอะราฟูร่า (Arafura Sea) ประมาณ 200 กิโลเมตร และมีเรือขนส่งสินค้าสัตว์น้ำประมาณ 50 ลำ

4.2 ข้อเสนอแนะ

รายงานฉบับนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับการทำประมงในน่านน้ำประเทศอินและน่านน้ำประเทศอินโดนีเซียดังนี้

4.2.1 การทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย

1) ทางการไทยและอินโดนีเซียควรเร่งดำเนินการให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือประมงระหว่างไทยและอินโดนีเซีย เมื่อจาก MOU ฉบับเดียวกับสันตุสhtiing แต่ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งประเด็นที่ไม่สามารถตกลงกันได้ใน MOU นั้นเป็นประเด็นที่ฝ่ายอินโดนีเซียต้องการให้ฝ่ายไทยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดส่งลูกเรือบนเรือประมงของไทยกลับคืนสู่ประเทศไทยเอง ในการมีที่เรือประมงดังกล่าวทำการประมงโดยผิดกฎหมายประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย เพราะลูกเรือบนเรือประมงไทยนั้นมีทักษะคนไทยและคนต่างด้าว รวมทั้งประเด็นการคุ้มครองลูกเรือประมงบนเรือประมงไทยด้วย จากการประชุมล่าสุดเมื่อวันที่ 19 – 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ที่กรุงเทพมหานคร นั้น ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันที่จะบรรลุข้อตกลงของความร่วมมือทางด้านวิชาการ ไปก่อน ส่วนประเด็นเรื่องการทำประมงอาจจะเจรจาค่าตอบแทนเงื่อนไข จนกว่าจะบรรลุข้อตกลง และหากเป็นไปได้ ผู้นำประเทศอินโดนีเซียและประเทศไทยต้องการให้ได้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2555

2) ในการทำการประมงในน่านน้ำอินโดนีเซียนั้น ผู้ประกอบการชาวไทยควรมีมาตรการควบคุมลูกเรือให้อยู่ในระเบียบ ไม่สร้างปัญหาให้กับชาวประมงพื้นบ้าน ซึ่งจะเป็นสาเหตุของการต่อต้านเรือประมงไทย รวมทั้งจะต้องปฎิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของกฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย

3) รัฐบาลควรสนับสนุนนโยบายและมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ให้ภาคเอกชนของไทยไปลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องทางการประมงที่ประเทศไทย อินโดนีเซีย อาทิ ห้องเย็น โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป การต่อเรือประมง ฯลฯ เพื่อรองรับกับเรือประมงไทยซึ่งจะเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นเรือประมงอินโดนีเซียมากขึ้น

4) รัฐบาลและเอกชนควรร่วมกันเตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ทางด้านการประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคในภูมิภาค ASEAN สวัสดิการและสุขอนามัยของแรงงานประมงทั้งลูกเรือประมง และแรงงานในอุตสาหกรรมประมง เนื่องจากปัจจัยสำคัญของการทำประมงขึ้นอยู่กับแรงงาน เพราะปัจจุบัน แรงงานที่ทำประมงมาจากการประกอบพัฒนาชีวัน สภาพเมียนマー และกัมพูชา จึงส่งผลต่อการดำเนินการทางด้านเอกสารและบังเป็นปัญหาในปัจจุบัน

4.2.2 การทำการประมงในน่านน้ำอื่น

1) แสวงหาแหล่งทำการประมงอื่นเพิ่มเติม ในกรณีที่ไม่สามารถทำการประมงในน่านน้ำประเทศอินโดนีเซีย เช่นแหล่งประมงในประเทศอินเดีย ปากีสถาน ทวีปอฟริกาทางด้านตะวันออก หรือในทะเลหลวง

2) ฝึกอบรมชาวประมงให้มีความชำนาญในการทำประมงปลาทูน่า โดยใช้เครื่องมือประมงประเภทอวนล้อมน้ำลึก หรือเม็ดหวาน้ำลึก เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการออกไปทำการประมงในทะเลหลวง และแหล่งประมงปลาทูน่าของประเทศไทยอื่น

3) จัดหากองทุนเพื่อช่วยเหลือชาวประมงที่มีความพร้อม เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องมือและเป็นทุนในการออกไปทำการประมงในทะเลหลวง

4) จัดตั้งกองทุนสำหรับช่วยเหลือลูกเรือที่ตกค้างอยู่ในต่างประเทศ โดยกำหนดให้เจ้าของเรือที่มีเรือทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศจะต้องจ่ายเงินเข้ากองทุน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กังวะลย์ จันทร์โขติ. การจัดการประเมินโดยชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกาว.), 2541.

ไกรสร คือประโคน. เมธอดส์ค่าสถิติประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2540.
ชخرศักดิ์ เวชการรัตน์. การประเมินอุดหนุนน้ำไทย. ในรายงานการประชุมเรื่องอนาคตประมงไทย 4-6 มิถุนายน 2530. ศูนย์การพัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.
กรุงเทพฯ, 2530: 324-404.

ชุมพล สาขะบุนทร. ผลกระบวนการขยายผลเครื่องสูตรกิจกรรมเพื่อพัฒนาเชิงวิชาชีพของวิสาหกิจชุมชน. เข้าถึงได้จาก: www;nitram61.com, 4 กรกฎาคม 2551.

การใช้สิทธิ์อธิปไตยของรัฐชาติเพื่อจำกัดเสรีภาพในการเดินเรือประมงในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ: ข้อสังเกตเกี่ยวกับกฎหมายมาเลเซีย และอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเลปีค.ศ. 1982. เข้าถึงได้จาก: www.lawonline.co.th 2551, 15 มกราคม 2551.

เชิดศักดิ์ วงศ์กุลชุนห์. การศึกษานวนิช ปริมาณ และมูลค่าการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ. กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2528.

ชัยศักดิ์ อุ่นสมบัติชัย. การจัดการเรือแม่น้ำผู้ประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ บริษัทฯ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

ปลดปล่อยสภาพ สุรัสวดี. เมธอดส์ค่าสถิติการประเมินอุดหนุนน้ำไทย. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2534.

ภูวลด ทรงประเสริฐ. อินโนเวชันดิดและเป็นจุนัน. ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ภัททิรา เลิศวิทยาประสีพิธิ, แรมซ์ออย ฐานพงษ์ และ ศุนา รักแพน. การทำประมงกองเรือประมงไทยในน่านน้ำอินโดนีเซียตอนใต้, 2548: 40.

วิชาญ ศิริชัยอกวัณน์. เมธอดส์ค่าสถิติการประเมินทะเลของไทย. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2539: 240.

วิมล จันทร์โขติ.. ปัญหาการประเมินที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และการควบคุมของโลก และผลกระทบต่อการประเมินเอกสารวิชาการฉบับที่ 8/2547, 2547 ก: 66.

คุณมือการทำประมงในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชาติเพื่อ และในทะเลหลวง. กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2547x.

สำนักงานเกษตรศาสตร์. เอกสารรายงานข้อมูลจากการจับปลาอินโดนีเซียเกี่ยวกับจำนวนเรือประมงไทยที่ได้รับอนุญาตจับปลาในน่านน้ำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย. (สำเนาถ่ายเอกสาร). กรมประมง. อินโดนีเซีย, 2550.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม. โครงการศึกษาทรัพยากรศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือทำการประมงกันด้วยประเทศไทย. บริษัท จีเอ็มที คอร์ปอเรชั่น จำกัด. ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

สมเกียรติ อุราวยฤทธิ์. การประมงนอกน่านน้ำไทยเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. 84 หน้า, 2536.

ภาษาอังกฤษ

Food and Agriculture Organization (FAO). “FAO Yearbook Fishery and Aquaculture Statistics” Rome, 2011.

Lee G. Anderson. The Economics of Fisheries Management. The Johns Hopkins University Press. Baltimore and London, 1977.

Record of Discussion

The Joint Meeting of Joint Commission Sub-commission on Trade Cooperation
in Framework Agreement between the Kingdom of Thailand
and the Republic of Indonesia

Bangkok, 19 – 20 July 2012

Joint Statement

Introduction

The Joint Meeting of Joint Commission Sub-commission on Trade Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia was held during 19 – 20 July 2012 in Bangkok, Thailand.

2. The Thai Delegation and Indonesian Delegation consisted of
Dipanegara of Pekalongan Ministry of Trade and Industry of Indonesia, and the
Minister of Commerce and the Vice Minister of Economic Development, the Minister
of Foreign Affairs and Minister of Trade of Indonesia. The side of the Thai and
Indonesian Delegations consisted of Annex I and II respectively.

3. The side of the Thai Delegation expressed a warm welcome to the Indonesian
Delegation. The Indonesian Delegation is confident between the Ministry for Trade
of Indonesia, the side of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Economic
Development of the Republic of Indonesia on 1st June 2012, in Bangkok, to expand the
Agreement on the Framework of Understanding on Economic Cooperation between the
Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia (hereinafter referred to as the MOU) to
include the joint operation of the KTCAT that would serve as a mechanism of the promotion and
the expansion of various areas of cooperation between the two countries. We strongly emphasized
that the KTCAT will have significant influence in broadening further related and economic
activities based on mutual benefit and partnership. The opening remark supported in Annex III.

4. The side of the Indonesian Delegation expressed appreciation for the work
which has been done related to the Indonesian delegation. We highlighted the discussion
between the two sides on 1st June 2012 and the discussions between the two delegations which

ການມາດູວັດ ນ.

Record of Discussions

**The Eighth Meeting of Joint Commission Sub-committee
on Fisheries Cooperation between the Kingdom of Thailand
and the Republic of Indonesia**

Bangkok, 19 – 20 July 2012

I. Introduction

1. The Eighth Meeting of Joint Commission Sub-committee on Fisheries Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia was held during 19 – 20 July 2012 in Bangkok, Thailand.

2. The Thai Delegation was led by Dr. Wimol Jantrarotai, Director-General of Department of Fisheries, Ministry of Agriculture and Cooperatives of Thailand, and the Indonesian Delegation was led by Mr. Heriyanto Marwoto, Director-General for Capture Fisheries, Ministry of Marine Affairs and Fisheries of Indonesia. The lists of the Thai and Indonesian Delegations appeared in Annex I and II respectively.

3. The head of the Thai delegation expressed a warm welcome to the Indonesian delegation. He highlighted political commitment between Her Excellency Ms. Yingluck Shinawatra, Prime Minister of the Kingdom of Thailand, and His Excellency Dr. Susilo Bambang Yudhoyono, President of the Republic of Indonesia on 1st June 2012, in Bangkok, to expedite the conclusion on the Memorandum of Understanding on Fisheries Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia (hereinafter referred to as the MOU). He attached the great importance of the MOU that could serve as a framework of the cooperation and be expanded to various areas of cooperation between the two countries. He strongly emphasized that the MOU will be a significant milestone in strengthening further technical and economic cooperation based on mutual benefits and partnership. The opening remarks appeared in Annex III.

4. The head of the Indonesian delegation expressed appreciation for the warm welcome and hospitality extended to the Indonesian delegation. He highlighted the discussion between the two leaders on 1st June 2012 and the discussion between His Excellency Mr. Sharif

Cicip Sutardjo, Minister for Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia and His Excellency Mr. Thanatip Upatising, Thai Ambassador to the Republic of Indonesia on 27th June 2012. He also stressed that the cooperation on the said MOU is based on mutual benefits and partnership. He also reiterated several important issues regarding fisheries cooperation, including: 1) the importance of developing a mechanism for export-import declaration/certificate of fishery products by the respective Governments; 2) the responsibility of each Party for the returning of its crew members; and 3) the establishment of a single Memorandum of Understanding on Fisheries Cooperation which accommodates all future fisheries cooperation between both countries. The opening remarks appeared in Annex IV.

II. Adoption of the Agenda

5. The Meeting adopted the agenda as appeared in Annex V.

III. Progress after the Seventh Meeting of JC Sub-Committee on Fisheries Cooperation

6. The Meeting acknowledged with appreciation on the progress of cooperation after the Seventh Meeting of JC Sub-Committee on Fisheries Cooperation. The Thai side proposed the draft MOU on Fisheries Cooperation on 21st October 2010 and the Indonesian side submitted the counter draft on 13th January 2012. Both sides seriously considered the two drafts and communicated through diplomatic channels. Both sides hoped that this Meeting could finalize the draft MOU based on the Indonesian's counter draft dated 24 May 2012 and reach a mutually agreeable draft MOU.

IV. Finalization of the MOU on Fisheries Cooperation

7. In order to make the outcome of the Meeting productive and effective, the Co-chairs assigned a joint working group consisting of delegates from both sides to work particularly on draft Article II paragraph 4 and Article VIII while the plenary worked on the rest of the draft MOU.

8. The Meeting exchanged views and discussed on the overall of the MOU as well as made some amendments to the draft MOU. Both sides agreed upon the draft MOU as appeared in Annex VI. The Indonesian side emphasized the importance of sharing data and information on

import and export of fishery products including all fishing vessel landed its catches at Thai ports which fished in Indonesian waters and exclusive economic zone. The Thai side emphasized that sharing information on fish landing of all fishing vessels, including vessels flying Indonesian flag, landed at Thai ports will face difficulties in practice. The Thai side will accommodate Indonesia's request where applicable provided that the Indonesian side provides the Thai side with all necessary information.

9. Both sides expressed sincere thanks to the excellent work done by the Working Group to find the best solution for Article II paragraph 4 and Article VIII.

10. Regarding pending issue on Article VIII: Genetic Resources and Traditional Knowledge, the Indonesian side explained the need to include the text on Genetic Resources and Traditional Knowledge in any agreements with other countries. The Thai side took note the need of the Indonesian side. The Indonesian side acknowledged the need of the Thai side to have the draft text considered by relevant Thai Ministries. To finalize this issue, the Indonesian side will revise and simplify the above-mentioned text and submit the new simplified text to the Thai side within one week through diplomatic channels. Upon receiving the revised text from the Indonesian side, the Thai side will consult relevant Thai Ministries and respond to the Indonesian side at the earliest opportunity.

11. Referring to Article II paragraph 4, both sides agreed on the revised text proposed by the Working Group, except for one pending clause regarding the returning and the cost of the returning of crews and fishermen, to be further discussed, as follows:

“[Indonesia - The flag State shall] [Thailand – The flag State shall contact the owner of the fishing vessel to] be responsible for the returning and the cost of the returning of crews and fishermen”

12. To finalize Article II paragraph 4, both sides agreed to consult with higher-level authorities concerned and arrange the internal consultation with relevant authorities concerned for further consideration. Both sides will inform the result of their consultations in order to conclude the MOU preferably prior to the convening of the Eighth Joint Commission Meeting between Thailand and Indonesia which will take place in 2012.

VII. Other Matters

13. Both sides agreed that the Ninth Meeting of Joint Commission Sub-Committee on Fisheries Cooperation between Indonesia and Thailand will be held in Indonesia in 2013, at mutually agreeable date through diplomatic channels.

VIII. Adoption of the Record of Discussions

14. The Record of discussions was adopted by both sides.

IX. Closing of the Meeting

15. The Meeting was held in a friendship and cordial atmosphere as well as the spirit of cooperation reflecting the excellent bilateral relations and collaboration between Thailand and Indonesia.

Both Parties, recognizing the importance of fishery management and fisheries development, and the common concern of the Parties on sustainable management and protection of marine living resources,

RECOGNIZING the principles of Food and Agriculture Organization of the United Nations' Agreement on Port State Measures (PSMA) as Prevent, Detect and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing;

RECOGNIZING the Principles of the Regional Plan of Action (RPOA) in Promoting Responsible Fishing Practices Including Combating Illegal, Unreported and Unregulated Fishing in the region;

ACKNOWLEDGING the agreed principles of the Ninth Meeting of the Joint Commission between the Republic of Indonesia and the Kingdom of Thailand signed in Bangkok on 11 June 2010;

REAFFIRMING the agreed principles of the seventh Meeting of the Joint Commission between the Republic of Indonesia and the Kingdom of Thailand adopted in Bali, Indonesia on 27 September 2008;

REAFFIRMING the Record of Discussions of the seventh Meeting of the Joint Commission on Fisheries Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia adopted in Phuket, Thailand on 14-15 November 2010;

REAFFIRMING the Memorandum of Understanding between the Government of the

ການພ່າວກ ບ.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND

ON

FISHERIES COOPERATION

The Government of the Republic of Indonesia and the Government of the Kingdom of Thailand hereinafter referred to singularly as "the Party" and collectively as "the Parties";

RECOGNIZING the principle of the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) 1982 and the common concern of the Parties on conservation, management, and sustainable utilization of marine living resources;

ACKNOWLEDGING the principles of Food and agriculture Organization of the United Nations' Agreement on Port State Measures (PSM) to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing;

ALSO RECOGNIZING the Principles of the Regional Plan of Action (RPOA) to Promote Responsible Fishing Practices Including Combating Illegal, Unreported and Unregulated Fishing in the region;

CONSIDERING the Agreed Minutes of the Sixth Meeting of the Joint Commission between the Republic of Indonesia and the Kingdom of Thailand signed at Bangkok on 11 June 2008;

REFERRING TO the Record of Discussions of the seventh Meeting of the Joint Commission between the Republic of Indonesia and the Kingdom of Thailand adopted in Bali, Indonesia on 2 September 2010;

ALSO REFERRING TO the Record of Discussions of the seventh Meeting of the Joint Sub-Committee on Fisheries Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Republic of Indonesia adopted in Phuket, Thailand on 14-15 November 2010;

NOTING the Memorandum of Understanding between the Government of the

Republic of Indonesia and the Government of the Kingdom of Thailand on Fisheries Cooperation signed in Jakarta on 17 January 2002 which is expired;

RECOGNIZING that fisheries cooperation would lead to common benefits and economic development of the Parties;

DESIRING to promote and strengthen the existing friendly relations in the fields of fisheries between the Parties on the basis of equality and mutual benefits;

PURSUANT to the prevailing laws and regulations of the respective countries;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

OBJECTIVE

The objective of this Memorandum of Understanding is to set up a framework for the enhancement of cooperation in the field of fisheries.

ARTICLE II

AREAS OF COOPERATION

1. The Parties shall pursue the following areas of cooperation:
 - a. Preventing, deterring and eliminating illegal, unreported, and unregulated (IUU) Fishing through the bilateral, regional and multilateral fora;
 - b. Promoting Port State Measures to prevent, deter and eliminate IUU fishing;
 - c. Sharing data and information on import and export of fishery products, fish landing where applicable, catch certification, fishing vessel crew and fisher list, and fishing vessel registration and deletion certificate upon request; and
 - d. Promoting investment in fisheries, aquaculture and processing.
2. The Parties shall develop technical cooperation, research and development activities on;
 - a. Sustainable marine capture fisheries and aquaculture;

- b. Post-harvest technology and fisheries value-added product;
- c. Fisheries inspection, certification and quarantine;
- d. Aquatic animal and plant health certification;
- e. Fishing master training for fishing vessels' crew;
- f. Marine affairs and fisheries education, training, extension service, research and development;

g. Marine conservation, marine eco-tourism, integrated coastal zone management and coastal community development; and

- h. Fishery biodiversity.

3. The Parties shall ensure the welfare, safety, health and equal treatment of fishing vessel crew and fisher with the Parties' nationalities, working onboard fishing vessel or other vessel conducting fishing activities flying the flags of the Parties.

4. In case of an arrest of a fishing vessel flying the flag of one of the Parties conducting IUU Fishing practices within the jurisdiction of the other Party, such Party shall:

- conduct the arrest with due process of law;
- promptly notify the flag State of such arrest;
- after completion of the necessary legal proceedings, promptly release the arrested crews and fishermen. [Indonesia - The flag State shall] [Thailand – The flag State shall contact the owner of the fishing vessel to] be responsible for the returning and the cost of the returning of crews and fishermen.

5. The Parties shall endeavor to consult on matters of mutual interest prior to regional and international marine and fisheries fora.

ARTICLE III IMPLEMENTING ARRANGEMENTS

1. The implementation of the cooperation set forth in the Article II of this Memorandum of Understanding shall be carried out through implementing arrangements to be concluded by the Parties.

2. The Parties shall realize that the cooperation set forth in the Article II are specified

within their own liabilities and financial capabilities. Any financial arrangements arising therein shall be mutually agreed upon by the Parties on a case by case basis subject to the availability of funds.

ARTICLE IV DESIGNATED MINISTRIES

For implementation of this Agreement, the Parties designate the following ministries:

- a. For the Government of the Republic Indonesia: The Ministry of Marine Affairs and Fisheries
- b. For the Government of the Kingdom of Thailand : -----

ARTICLE V JOINT COMMISSION SUB-COMMITTEE

1. The Parties agree to endorse the existing Joint Commission Sub-Committee on Fisheries Cooperation for the implementation of this Memorandum of Understanding.

2. The Joint Commission Sub-Committee shall include the relevant ministries or agencies concerned of the Parties for the purpose of the successful implement of this Memorandum of Understanding.

3. The Joint Commission Sub-Committee shall meet alternately in the Republic of Indonesia and in the Kingdom of Thailand at least once a year at a date agreed upon by the Parties.

ARTICLE VI CONFIDENTIALITY

1. The Parties shall ensure that the technical data and information mutually provided or shared, including the result of joint research carried out under this Memorandum of

Understanding, are not transferred or supplied to a Third Party without prior written consent of the Parties.

ARTICLE VII

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. Matters pertaining to intellectual property rights that may arise from any activity undertaken under this Memorandum of Understanding shall be determined and agreed upon by the Parties prior to the implementation of activities.

2. The Parties agree that intellectual property rights under the implementation of this Memorandum of Understanding will be jointly owned, with the following provisions:

a. Each Party will be allowed to use such intellectual property for the purpose of maintaining, adapting and improving the relevant property;

b. In the event the intellectual property rights is used by either Party and/or institution on behalf of the Parties for commercial purposes, the other Party is entitled to obtain royalty.

3. The Parties will indemnify each other that the intellectual property right brought by the Party into the territory of the other Party for the implementation of any project arrangements of activities is not resulted from any infringement to third Party's legitimate right.

4. Each party shall be liable for any claim made by any third party on the ownership of the intellectual property rights, which is brought in by the aforementioned Party for the implementation of the cooperation activities under this Memorandum of Understanding.

5. Whenever either Party requires the cooperation of another Party outside the Republic of Indonesia and the Kingdom of Thailand for any commercial use resulted from intellectual property rights covered by this Memorandum of Understanding, this Party will give preference of the cooperation to the other Party under this Memorandum of Understanding, which will be waived, if the other Party is unable to participate mutually in a beneficiary manner.

[ARTICLE VIII]
[GENETIC RESOURCES AND TRADITIONAL KNOWLEDGE]

- [1. The Party shall recognize the value of Genetic Resources and Traditional Knowledge [hereinafter referred to as "GRTK"], and recognized the rights of holders of GRTK to the effective protection over GRTK against misuse and misappropriation of both Parties.]
- [2. GRTK shall be protected against misuse and misappropriation in both Parties.]
- [3. Any acquisition, appropriation or utilization of GRTK by unfair or illicit means constitutes an act of misappropriation. Misappropriation may also include deriving commercial benefit from the acquisition, appropriation or utilization of GRTK when the person using that GRTK knows, or is negligent in failing to know, that it was acquired or appropriated by unfair means and other commercial activities contrary to honest practices that gain inequitable benefit from GRTK.]
- [4. Subject to compliance with its obligation referred to Paragraph 3 of this Article, each Party shall, in respect of the intellectual property protection of GRTK, accord, within its territory, (i) to natural persons who are nationals of, or are domiciled in the territory of, any of the other Party, and (ii) to legal entities which or natural persons who, in the territory of any of the other Party, have a real and effective establishment for the creation, production and transaction of GRTK, the same treatment that it records to its own nationals.]
- [5. Any access to and use of GRTK of the respective Party under the implementation of this Memorandum of Understanding shall require prior inform consent from the relevant authorities of the Party. The Parties shall ensure that the local communities concerned shall be involved and informed with results of the cooperative and/or collaborate activities using such GRTK.]
- [6. When the cooperative and/or collaborate activities under this Memorandum of Understanding utilize GRTK for commercial purpose, the Party, on behalf of its local communities concerned, shall be entitled to the right of intellectual property, where appropriate, and associated benefit sharing.]
- [7. The benefits of protection of GRTK to which its holders are entitled include the fair and equitable sharing of benefits arising out of the commercial or industrial use of that GRTK.]

[8. Legal means should be available to provide remedies for holders of GRTK in cases where the fair and equitable sharing of benefits as provided for in Paragraph 7 have not occurred.]

ARTICLE IX

AMENDMENT

This Memorandum of Understanding may be reviewed or amended at any time by mutual written consent of the Parties given at least 3 (three) month in advance. Such amendments shall enter into force on a date as may be determined by the Parties.

ARTICLE X

SETTLEMENT OF DISPUTES

Any difference or dispute that may arise between the Parties relating to any matter under this Memorandum of Understanding will be settled amicably through consultations or negotiations between the Parties.

ARTICLE XI

ENTRY INTO FORCE, DURATION, AND TERMINATION

1. This Memorandum of Understanding shall enter into force upon signature by the Parties and will remain in force for 3 (three) years from the date of its signing.
2. The period of effect of this Memorandum of Understanding may be extended, with the mutual written consent of the Parties and shall enter into force upon its signing.
3. Either Party reverses the right to terminate this Memorandum of Understanding by giving written notice within 6 (six) months prior to the expected termination date.
4. The termination of this Memorandum of Understanding shall not affect the validity and duration of any on-going project or activity implemented under this Memorandum of Understanding before its termination. The Memorandum of Understanding shall remain effective to such project or activity until its completion.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments have signed this Memorandum of Understanding.

DONE in duplicate inonday of....in the year two thousand twelve, in 2 (two) original copies in the Indonesian, Thai and English Languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

.....
.....
**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF INDONESIA**

.....
.....
**FOR THE GOVERNMENT OF THE
KINGDOM OF THAILAND**

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นาขชุมเขตต์ กาญจนกมล

การศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ประมาณ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

M.A. (Resources Management), University of Victoria, Canada
Ph.D. (Resources Management), University of Victoria, Canada

ประสบการณ์รับราชการ

2525-2545 กรมประมาณ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2546-2550 Mekong River Commission (MRC)
2551-ปัจจุบัน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตำแหน่งปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการเกษตร)
สำนักงานที่ปรึกษาเกษตรค่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ดา
ประเทศไทย โคนีเชีย